

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Balev. Regele Ferdinand 4/22

(József főherceg-ut.)

Sürgőnycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDEKEN

Egész évre 960 Lej

Fél évre 480 Lej

Negyed évre 240 Lej

Havonta 80 Lej

Művelés díjszabás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 baival több

Halálbüntetést!

Özv. Mandl Vilmosné gyilkosai kihallgatásuk közben kijelentették, hogy e rablógyilkosságokon kívül még több beütést is terveztek, amelyeket minden körülmények között végrehajtottak volna még akkor is, ha az ellenálló áldozatot le is kellett volna gyilkolniuk. Az elvetemült gyilkosoknak ez a hajmeresztően cinikus kijelentése nem csupán a lelki elvadultság körképét mutatja, hanem bizonyítja azt is, hogy az ilyen alacsony gondolkodású, erkölcsi gátlások nélküli élő emberek egészen könnyedén vesznek egy-két gyilkosságot. Jól tudják ugyanis, hogy Romániában előőrültek a halálbüntetést és az esetben, ha véres gaztettük nyilvánosságra jut és ők a rendőrség kezére kerülnek, maximuma a büntetésnek — csak a fegyház lehet. Már pedig a mai modern fegyházak berendezése és a rabok életmódja olyan, amely az élet ádáz küzdelmeihez és nyomorúságához viszonyítva, nyugodt és biztos megélhetést jelent az Albert-fiúkhoz hasonló munkakerülő egzisztenciáknak. Nem nagyon félnék tehát a börtöntől és nem riadnak vissza ezért attól, hogy rablásaik közben egy-két embert eltegyenek láb alól. Egyetlen dolog van csak, amit mindenki félve fél: az élet. Szegény és gazdag, büns, vagy ártatlan egyaránt retteg attól, hogy életét elveszítse. A bitófától való félelem az egyetlen ható erő, amely visszatartja a gyilkoságtól.

Azokban a nyugati államokban, ahol a humanisták és filozófusok érveinek hatása alatt már régebben eltörölték a halálbüntetést, most kezdik belátni, hogy a brutális ösztönöket csak brutális eszközökkel lehet fékentartani. Már a szemírás is halált mér azokra, akik embertársaikat megölik, mondván: „aki fegyvert ragad, az fegyver által hal meg”. Az igazságszolgáltatásnak nemcsak az a célja, hogy a büns elvagyje méltó büntetését, hanem az is, hogy elrettenő példát statuáljon azok felé, akik hajlamosak a bűnre. A régi magyar bíraktól tudjuk, hogy amikor valamelyik nagy gonosztevőt kivégezték, utána hosszú ideig nem történt újabb gyilkosság az országban. A primitív lelki összetételű ember sohasem a saját lelkiismeretével számol a büntett elkövetése előtt, hanem mindig azt mérlegeli, hogy milyen büntetésre számíthat az esetben, ha kiderül a bűnössége. A börtön, a fegyház mai formájában nem bizonyult hathatós visszatartó erőnek és beigazolódnak, hogy a halálbüntetés eltörlése olyan pszichológiai és igazságszolgáltatási tévedés volt, amely többet ártott az ország közbiztonságának, mint amennyit humanista szempontokból használt.

Mi megértjük és elvileg méltányoljuk is azokat az érveket, amelyeket a humanista szobatudósok a halálbüntetés eltörlése mellett felhoztak, de ezek mellett nem hagyhatjuk figyelmen kívül azt az álláspontot sem, amely szerint nemcsak a gyilkosokat kell védeni, hanem elsősorban azokat, akiket ezek az elvetemült gonosztevők le akarnak ölni. Elsősorban a társadalmi rendet kell megvédelmeznünk, ha kell, a legelső eszközökkel is és csak azután engedhetjük meg magunknak a differenciált erkölcsi luxust: a humanus szempontok érvényesítését. Hogy ha a kivégzés végleges eltörlését akarnák teljes mértékben keresztülvinni, egy valóssággá kell válnia a híres mondásnak: „Kezdiék előbb a gyilkos urak”. Akkor aztán, de csak akkor, nyugodtan megszüntethetjük a halálbüntetést.

Távozik a pénzügyminiszter.

Lapedatu lemondásával simul el a Lapedatu—Manoilescu-affér. — Más változás nem lesz a kormányban.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) A már végleg elsimultnak vélt Lapedatu—Manoilescu ügyben mára meglepő fordulatról ad hírt a Dimineata. A lap szerint kormánykörökben véglegesen kialakult az az álláspont, hogy a békesség kedvéért Lapedatunak távoznia kell a kormányból, mert a két miniszter közötti ellentétek következtében a kormány többi tagjai között is keletkezett nézeteltérések csak abban a formában küszöbölhetők ki, ha vagy Lapedatu vagy Manoilescu lemond. Miután Manoilescu az olasz—román gazdasági tárgyalások miatt még szüksége van a kormányban. Lapedatunak kell féltreállni a békesség érdekében, akinek a helyét azonban egyelőre nem töltöttek be s a pénzügyminiszteri tárca élére átmenetileg Manoilescu címzetes miniszter, pénzügyi államtitkár kerülne, a kinek viszont Lapedatu intenciói alapján kell befejeznie a munkában lévő javaslatokat. A lap szerint Lapedatu távozása már csak napok kérdése s szinte bizonyossá teszi az a körülmény is, hogy a fővárosi lapok majdnem kivé-

tel nélkül élénk támadó álláspontot tanúsítanak a Banca Nationala által közölt mérlegki-mutatással és a kormányának a lej helyzetével szemben tanúsított magatartásával illetőleg. A Dimineata szemére veti a kormányának, hogy a lej stabilizálása vagy revalorizálása érdekében semmit sem tett s a lej folytonos esésével és állandó igazdozásával kiszámíthatatlan károkat okoz a román kereskedelemnek és ipar-nak. Egyöntetűen a pénzügyi politika megváltoztatását követelik.

Cudalbu miniszter visszamaradásának hírért ma hivatalosan is megerősítették. Eszerint ugy Cudalbu igazságügyminiszter, mint Tran-cu-lasi munkaügyi miniszter továbbra is megmaradnak a kabinetben, viszont Anibal Teodor-rescu későbbi időpontban átveendő igazság-ügyi tárca reményében hajlandó továbbra is visszamaradni a fővárosi élén. A Dimineata ugy értesül, hogy a kormányelnök egyelőre májusig — Lapedatu távozásán kívül — semmiféle változtatást nem óhajt keresztülvinni a kormányban.

Megverték a kantoni hadsereget.

Véres csata Kinában. — Sanghai mégis békülni akar.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) A kínai meggyezés késik és a harcok folynak tovább a távol-keleten. Sang Csuang Fang csapatai tegnap összeütköztek a kantoniakkal. A csata a kantoniak vereségével végződött, akik több ezer halotat veszítettek. A kínai polgárháború kiűzése óta ez volt a legvéresebb csata. A kantoni csapatok 100.000 emberből, a sanghaiak 120.000 emberből állottak. A nagy győzelem dacára Csang Csolin tábornok, a sanghaiak főparancsnoka ün-nepélyesen kijelentette, hogy abban a pillanatban, amikor a kantoni kormány hivatalosan kijelenti,

hogy nem áll a bolsevizmus szolgálatában, semmi akadálya nincsen a kibékülésüknek.

A hankai jelentések érdekes hírről számol-nak be. Sun Jat Sen özvegye magasfokú nőiskolát nyitott meg az asszonyok politikai kiképzésére. Az özvegy beszédet tartott, amelyben kijelentette, hogy a forradalom vívmányai hiányosak marad-nának, ha az asszonyokat nem szabadítaná fel. A meggyitáson a kantoni kormány valamennyi tagja résztvett, sőt egymásután beszédeket is tartottak. Csodálatos, hogy a beszédek alatt egyetlen kifakadás nem hangzott el Anglia ellen.

Egységesítik a miniszteri sajtóosztályokat.

A Fekete-tengeri hajókatasztrófa a törvényhozás két házában. — Személy-azonossági igazolvány-kényszer az egész országban.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) A szenátus mai ülésén Valeanu beterieszti a mármarosmegyei helyiérdekű vasutról szóló konvenciót ratifikálás végett. Vaitoianu tábornok a Traian császár-gőzös hajótörése feletti fájdalomának ad kifejezést és kérdezi, remélhető-e a hajó megmentése. Valeanu válaszában megismétli az újságírók előtt tett nyilatkozatát, majd dicsérte Perienzeanu parancsnokot és kijelentette, hogy a szerencsétlenségért senkit sem terhel a felelősség. Ezután a CFR. igazgató tanácsába küldendő két szenátor megválasztására került a sor. Miután a másik két jelölt visszalépett, a szenátus Baranga és Musceleanu szenátorokat küldi a CFR. igazgató tanácsába. Áttérve a napi-rendre, folytatták a munkakamarákról szóló törvényjavaslat vitáját és az első nyolc szakasz vitá nélkül megszavazták.

A kamara mai ülésén Garoflid földmive-lésügyi miniszter kéri a képviselőket, hogy ha-lasszák el az agrárreform 148-ik szakaszának módosításáról szóló törvényjavaslat tárgyalá-sát. Cudalbu igazságügyi miniszter beterieszti

a stockholmi postaegyezmény ratifikálásáról szóló javaslatot. Hames 25 százalék fizetés-emelést kér a lelkészek számára. Capatineanu oltmegyei visszaélésekről beszél. Goga bel-ügyminiszter vizsgálatot ígér és hangsúlyozza, hogy a személyazonossági igazolvány-kényszert az egész országban bevezették. Vlad Aurel az erdélyi hadiözvegyek siralmas hely-zetét ismerteti és kéri a hadiözvegyek drága-sági segélyének felemelését. Franasovici a Traian császár- és a Durostor-gőzösk hajótö-rése ügyében kér felvilágosítást. Nem vádol, nem gyanúsít senkit és várja a miniszter vala-szát. Madgearu csatlakozik Franasovici felszó-lalásához. Ezután áttérnek a napirendre, ame-lyen a sajtószolgálat és a sajtópropaganda centralizálásáról szóló törvényjavaslat szere-pel. Eszerint az egyes miniszteriumok sajtó-osztályait megszüntetik és helyükbe a minisz-tereinképpen egy közös sajtóosztályt állíta-nak fel. Bratianu Vintila támadja a javaslatot, amelyet Lapedatu védelmében vesz, mire a ka-mara 103 szavazattal 1 ellenében megsza-vazza.

Lapunk mai száma 10 oldal.

Charlie Chaplin negyedik válópöre a losangelesi törvényszék előtt.

A moziművész különös fölfogása a családi életből. — Mennyi vagyona van Chaplinnek?

(Az Aradi Közlöny newyorki levelezőjétől.) Chaplin Károly, vagy ahogy a közönség jobban ismeri, Charlie Chaplin világleletében mulatságos és komikus szerepekben szórakoztatta a közönséget. Az egész világ mozilátogatóinak kedvence mókáival, kirángatott tagjaival és kis fekete angol hajuszával olyan közismert alakja lett a moziszínésztársadalomban, hogy még a legkisebb gyermek is holtbiztosan rámondja a kirakatban látható szappan „szub-rocskára” Ez Chaplin!

Négy boldogtalan házasság.

Valami egészen különös tragédia vonul Chaplin életén végig. A mindenkit megkacagató művész csak kifelé boldog és derült, befelé elborult, önmagával és hozzátartozóival meg-hasonlott életet él. Már negyedszer nősült és mind a négy házassága boldogtalan volt. Most folyik Los Angeles törvényszéke előtt Chaplin negyedik válópöre. Alig két és egy negyed éve, 1924. december 25-én kötött Chaplin Károly Spencer Louise Lillita-val Embalméban házasságot. A „boldog házasság” pontosan két évig és öt napig tartott: 1926. november 30-án már megindult a válópör. Két gyermek származott a házasságból: a 18 hónapos ifjabb Charlie Chaplin és a 9 hónapos Sidney Chaplin.

A különös negyedik esküvő.

A válópert a fiatalasszony indította meg, aki keresetében már a házasságot megelőző időkre is visszafér. Elmondja, hogy jegyességük ideje is pokol volt, Chaplin ugyanis az alig 16 esztendőes leánykát házassági ígéretekkel 1924. májusában elcsábította és a fiatal leány rövidesen anyának érezte magát. A kereset szerint Chaplin mindenképen azon volt, hogy egybekelésüket minél távolabbi időre tolja, ugyanakkor pedig arra akarta a fiatal leányt kényszeríteni, hogy a gyermek születését megakadályozza.

— Minden eszközt megragadtam, hogy Chaplin aljas tervét megakadályozzam — mondja továbbá keresetében az asszony — és így végre megtörtént az esküvő.

A házassági pokol.

Rendteleg bizonyítékot hoz fel arra is, hogy férje már azzal a szándékkal kötötte meg a házasságot, hogy minden ebből következő törvényes és hitvesi kötelezettsége alól kivonja magát. Az esküvő napjától kezdve „a legembertelenebb és legborzalmasabb módon” kihozta. Így felemlíti a következő eset: Nászutjuk alatt, ahova Chaplinékat a férj több barátja is elkísérte, a következő szavakkal fordult barátaihoz az ifjú férfi:

— Nem baj, fiúk! Még mindig jobb ez a házasság, mint a fegyház, mert biztos az is, hogy nem fog sokáig tartani.

Amikor végre megérkeztek Los Angeles-be, brutális hangon a következőket vágta felesége szemébe:

— Ez a história sem tart már sokáig. Pokollá teszem életedet!

Nászéjszakájukon, amikor a fiatal asszony férje hálószobájába lépett és még alig tette be maga után az ajtót, Chaplin hangosan ráfőrdött:

— Mit keresel itt? Te kényszerítettél, hogy feleségül vegyelek.

Chaplin állandóan szemére vetette, hogy csak pénze miatt erőszakolta magát hozzá és mindig olyan szivtelen magatartást tanúsított vele szemben, hogy az asszonynak valóban pokoliá várt élete. Azt is hangoztatta, hogy felesége hátráltatja őt művészi tevékenységében.

Feleség, mint a karrier átka.

Valószínűleg itt találjuk meg Chaplin látszólag megmagyarázhatatlan viselkedésének kulcsát. Előzőleg már három házasságban szenvedett kudarcot, mivel valószínűleg a törvényes házasságban csak saját szabadságának korlátozását látta és érezte. Ezt a feltevést igazolja a következő párbeszéd is, amely a házastársak között folyt le:

— Költözz el egy időre tőlem, — mondotta Chaplin egy ízben feleségének — én nem tudok dolgozni és fejlődni, ha itt vagy. Tönkre teszed karrieremet.

— Miért? — kérdezte az asszony. — Nem értem, hogy mi közöm van neked a te munkádhoz? Hiszen még látlak, sohasem vagyok terhedre.

— Nem igaz, már magában véve az a tény, hogy itt vagy, elviselhetetlen számomra. Kénytelen vagyok tekintettel lenni családokra és otthonomra, ami annyira deprimál, hogy nem tudok dolgozni.

Chaplin az egyke hive.

Még sokkal súlyosabb természetű állításokat tartalmaz a vádirat a házastársak intim természetű viszonyára vonatkozólag. Ha ezeknek csak egy töredéke is beigazolást nyer, úgy Chaplin végleg lehetetlenné lesz Amerikában. Az asszony ugyanis azt állítja, hogy férje őt állandóan szeméreméretét súlyosan sértő viselkedésre akarta kényszeríteni, ami ellen, mint asszony és mint anya természetesen érelyesen tiltakozott. A vádirat szerint Chaplin egyik barátját is a házhoz akarta hozni. Egyébként is tudatosan arra törekedett, hogy

Albrecht királyi udvartartást kap

Frigyes főherceg egyenruha-rendelése nagy feltűnést keltettek a magyar fővárosban.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) A Budapesten megjelenő Rassy-párti *Esti Kurir* Gaál Imre tollából nagy feltűnést keltő, szenzációs cikket közöl Habsburgi Albrecht külsőben álló akciójáról. A lap szerint Albrecht főherceg édesatyja, Frigyes főherceg, a Földváry Imre budapesti szabócégnél fia részére több mint száz lívrét rendelt udvari lakajok számára és 50—60 egyenruhát udvari hivatalnokok számára. Legitimista körökben ezt nagy meglepetéssel vették tudomásul, mivel — a lap szerint — általános az a vélemény, hogy Frigyes főherceg megrendelése fiának, Albrechtnek, magyar királyi udvartartása számára készültnek. Az „Esti Kurir” munkatársa a Földváry-cégtől információkat kért, azonban a cégtulajdonos minden felvilágosítást megtagadott és figyelmeztette az újságírókat a súlyos következményekre, melyek ennek a hírnök a közzétételéből származhatnak. Gaál Imre azonban ennek dacára megírta nagy feltűnést keltő cikkét.

Bucurestiben tüntetnek az új lakbértörvény ellen

Elkészült a javaslat végleges szövege.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) Az új lakástörvény-javaslatot előkészítő bizottság befejezte munkálatait. A javaslatot a mai nap folyamán Averescu kormányelnöknek már át is nyújtották, aki áttanulmányozás után előreláthatólag négy-öt napon belül minisztertanács elé terjeszti az új törvénytervezetet. A Dimineata értesülése szerint a lakásfelszabadításokat illetőleg évi 400 ezer lej minimumban állapították meg a lakó jövedelmét. Az új bérösszegek minimumát viszont az 1914. illetve 1916-ban fizetett bérösszeg tizenkilencszeresében állapították meg, amely a bérlő jövedelmének arányában növekszik: Az állam, megye és községek által bérelt épületek szerződéseit két évre hosszabbították meg s ezen épületek bérösszege fejében az állam az első évben az 1916. évi bér huszonötösöröséig fizeti, míg a második év bérösszeget egy későbbi időpontban állapítják meg. Az évi 400.000 lej jövedelmet meghaladó bérlők bérlételeinek kivételével a többi bérlők szerződéseit további két, illetve egy esztendőre meghosszabbították. A két évi meghosszabbítást azonban csak a köztisztviselőkre, hadirokkantakra, állami és megyei nyugdíjasokra, hadiözvegyekre és hadiárvaakra terjesztették ki.

A lakók bucuresti-i szövetségének mai ülésén rendkívül éles támadást intéztek a lakbérleti törvényjavaslat ellen. A gyűlésen elhatározták, hogy küldöttséget menesztnek az igazságügyi miniszterhez, akitől kérni fogják, hogy az új lakbérleti törvényjavaslat megalkotásánál vegye figyelembe a lakók érdekeit is. A gyűlés úgy határozott, hogy amennyiben a törvényjavaslaton nem változtatnak, a lakók szövetsége öfelségéhez a királyhoz fordul kérelmével és ha ennek sem lenne eredménye,

nevetségessé tegye feleségének az erkölcsről és a tisztességről vallott fogalmait. A házasság intézményét állandóan gunyolta és a törvénytelen viszonyt vallotta ideálisnak. Az asszony előadja még azt is, hogy amikor másodszor érezte magát anyának, a következőképpen tamadt rá:

— Mit akarsz tulajdonképpen? Be akarsz népesíteni egész Los Angeleszt?

Mennyi Chaplin vagyona.

Ilyen és hasonló okokból fakadó torzalkodások végre is odáig fajultak, hogy Chaplin többször bántalmazni akarta feleségét. Az asszony nagy elhagyatottságában néha istertörölt és barátait is magához hívta, ezeket azonban férje brutálisan kiutasította házából. Amikor már különváltan éltek, Chaplin teljesen elhanyagolta kötelezettségeit: egy centet sem adott feleségének, hogy apró gyermekeit elláthassa. Mint hogy az amerikai törvények ezt megengedik, az asszony keresetét Chaplin vállalkozásaira, valamint az ezekkel összekötésben álló bankokra is kiterjesztette vagyoni jogi szempontból. Nagyon érdekes a váló keresetnek az a része, amely megvilágítja Chaplin anyagi helyzetét. A vagyonközösséghez tartozó birtokot Chaplin felesége 10 millió dollárra, egyéni vagyonát pedig 6 millió dollárra becsüli. Megállapítja továbbá keresetében, hogy férje évi 250.000 dollár fizetést kap, mint filmművész és igazgató, a külön tantiémek pedig 300.000 dollárra rugnak.

szul, mivel — a lap szerint — általános az a vélemény, hogy Frigyes főherceg megrendelése fiának, Albrechtnek, magyar királyi udvartartása számára készültnek. Az „Esti Kurir” munkatársa a Földváry-cégtől információkat kért, azonban a cégtulajdonos minden felvilágosítást megtagadott és figyelmeztette az újságírókat a súlyos következményekre, melyek ennek a hírnök a közzétételéből származhatnak. Gaál Imre azonban ennek dacára megírta nagy feltűnést keltő cikkét.

ugy uccai tüntetést rendeznek. Bucurestiben egyébként már most óriási mértékben emelkedtek a házbérek. A főváros centrumában két kis szobáért, konyha és mellékhelyiségek nélkül 60—80.000 lej bért is kérnek a háztulajdonosok, akik a periferiakon sem adják sokkal olcsóbban bérbe a lakásokat.

Bojkott a charleston ellen.

A bucuresti-i táncitanítók érdekes mozgalmá.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) A Dimineata az ismert táncadó rendelettel kapcsolatban ankétet rendezett a divatos táncokat illetőleg. Az ankét eredménye szerint a főváros összes táncitanárai mint erkölcsellenes táncot, diszkvalifikálták a charlestont, sőt beadványban fordultak Bucuresti rendőrprefektusához is, akit arra kértek, hogy a társadalmi erkölcsöket mélyen sértő charleston-örületet mindenképen akadályozza meg, mert ez a román nemzet erkölcsi és kulturális méltóságát alá aknázni igyekszik. A lap úgy tudja, hogy a belügyminiszteriumban komolyan foglalkoznak a táncórület problémájával s rövidesen rendeletet adnak ki, amely egyszerűs mindenkorra tilossá teszi a „modern nyugat” táncait.

BARTÓK BÉLA
világhírné zenészszerző
és szongoroművész
hangversenye
pénteken, február hó 18-án
az aradi Kulturpalotában
Jegy: Sándor Ferenecnél, Arad.

Izgalom egy hitközségben

(Ki fizesse a magasabb adókat?)

(Arad, február 14.) Az aradi Izraelita hitközség kíméletlen adósrófia széles hullámokat vert fel az aradi zsidóság körében. Egy olvasónk ma az alábbi levelet intézte hozzánk:

Tisztelt Szerkesztőség! Egész életemen át igénytelen, szerény ember voltam, igénytelen az élet gyönyöreivel szemben, sohasem helyeztem súlyt a külsőségekre. Befelé éltem, kerültem minden külső, hívságos dísz és parádét. Ilyen igénytelen maradtam vallásom külső szertartásai körül is. Ugy éreztem, hogy nem jutok közelebb Istenemhez, ha a templomban, ahol könyörgéssel hozzáfordulok, kóruossal, vagy kórus nélkül bűg fel az orgona, ha a hitközségnek egy, vagy husz alkalmazottja van, mert én lelkemben fordultam az Istenhez. Ugy érzem, hogy az elmélyülés perceiben külső ragyogásra szükség nincs.

Velem ellentétben vannak azonban egyes urak, a hitközség kebelében, akik az egyházi élet terén egészen más igényekkel lépnek fel. Súlyt helyeznek a külső fényre, a templomi parádéokra és egyéb egyházi külsőségekre. Ezek az urak nem értenek meg engem, de annál szívesebben hódolnak költséges pasztyóknak — az én adóm terhére.

Az igazságos adókvetés alapja az lehet csupán, hogy ki milyen igényekkel lép fel a hitközséggel szemben. Aki sokat vár, sokat követel, az magasabb adóban fizesse azt meg. Aki pedig keveset vár és igénytelen, annak legyen szerény a hitközségi költségvetéshez való hozzájárulása is. Olyan ez, mintha a luxusautót tartó ur azt kívánná, hogy neki a közlekedés csak annyiba kerüljön, mint azoknak, akik gyalog járnak. Akiknek igényeit a gyaloglás nem elégíti ki, az viselje megadásal a luxusautó költségeit és ne kívánja, hogy mások fizessék helyette. Egy gyalogláró.

Munkát kérnek

a munkanélküli aradi siketnémák

panaszos szavakkal a társadalom segítő-kezelőit esdeltelnek.

(Arad, február 14.) Arad első, fecsegő, jajgató, daloló, hangosan ágáló társadalmában van egy néma, szomorú sziget, 70—80 ember, akik félve, ösztönös védelemkereséssel bujnak egymáshoz. A siketnémák megrendítően hallgató csoportja ez, amely külön, tisztultabb és emelkedettebb közösségben él a társadalom zajlásában. Valamennyien derék, szorgalmas, emberek, akik szíves készséggel segítik egymást tehetetlenségükben, de mindannyian vagyontalanok és így vajmi keveset adhatnak szenvedő társaiknak. Az aradi siketnémák társadalmát sem kímélte az általános gazdasági válság, amely munkanélkülivé tett tíz családot öközlük is. A ő munkanélküliségük riasztóbb, nyomorúságosabb és meghatóbb, mint az egészséges százak és ezrek borzasztó kenyeretlensége és a hatóságoknak, a társadalomnak, amely most a munkanélküliség ellen frontba készül, elsőrendű kötelessége, hogy munkanélküli megelőzve, a siketnéma embereknek adjon kenyeret a kezükbe. Meg is érdemlik ezek a kötelességszerű támogatást, mert eltekintve nyomorúságuktól, valamennyien dolgozó, józan és értelmes emberek, használható szakmunkások.

Munkatársunk összeállította a nyomorgó és munkanélküli tengődő aradi siketnémák listáját, amelyet azzal a kérelemmel közlünk alább, hogy a munkaadók siessenek segítségükre, mert amellet, hogy karitatív érzéseiknek tesznek ezzel eleget, komoly, megbízható és szorgalmas munkaerőket nyernék bennük. A munkát, kenyeret és embertársaik segítségét váró siketnémák névsora a következő:

Tóth Mihály Arad-Gáj Str. Bogdan Vovod 52. (Családos, két gyermeke van, cipész munkás). Pflös Gábor Ujanát. (Nős, cipész-segéd.) Pfanczer Márton Arad, Str. Cuza Voda 24. (Szabó-segéd.) Sánta János Ujanát. (Családos, két gyermeke, cipész-segéd.) Lukács Ábrahám Arad Str. Cuza Voda 24. (Földműves.) Dobó Tiron Arad Str. Aprodul Barice 8a) (Cipész-segéd.) Ardelean János

Cadum szappan

Hogy a bőr egészségét biztosítsuk, elsősorban a porusok rendszeres működését kell biztosítanunk, még pedig az ott gyülekező bőrmaradékok eltávolításával. A Kadum szappan mindennapi használata a bőrt jókarban tartja és az arcbőrt szépíti, mert tudományos alapon a legjobb minőségű szerekből készül.

388

Gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerkereskedésekben kapható. Nagybani lerakást STANDARD drogéria, Bukarest

Arad Strada Colonel Paulian 6. (Asztalos-segéd.) Kevezám Tivadar Arad Str. Cuza Voda 24. Ugyancsak rossz viszonyok között élnek Singer Gyula és Frisch Miksa, akiknek címe

bármely siketnéma társuktól megtudható. Reméljük, hogy a város jószíve napok alatt munkához, nyugodt megélhetéshez fogja juttatni ezeket a szerencsétleneket.

Szombaton ítélnék a bécsi ékszer-csempész fölött

Az aradi vámfőnökség öt és fél millió vámbírsággal sújtja Berger Elemért

(Arad, február 14.) Országszerte nagy szenzációt keltett annak a nagyszabású ékszer-csempészésnek a leplezése, amelyről már részletesen beszámolt az Aradi Közlöny. Giurgiu Romulus rendőrségi komiszár az aradi vámfőnökséggel folytatott nyomozásának első része teljesen befejeződött. Megállapították, hogy Berger Elemér állítólagos bécsi ékszer-gyáros csempészéssel foglalkozó ügynök volt és az ékszereket bécsi kereskedőktől vásárolta bizományba. Legutóbbi csempészése alkalmával tizennégy kiló ezüstöt és másfél kiló aranyat hozott be Romániába és mielőtt az egész készletet elhelyezte volna, Giurgiu Romulus komiszárnak sikerült telepleznie a csempészt. Az aradi vámfőnökség szombaton

mondja ki az ítéletet Berger Elemér fölött. A vámbírság a legutóbbi csempészésére az eddigi számítások szerint öt millió és 400 ezer lej lesz. Erre az összegre több mint két millió értékű ékszer és készpénz van lefoglalva.

Az ítélet kimondása után azonnal megkezdődik a nyomozás a régebbi csempészéseinek felderítésére. Az aradi, temesvári, bucu-resti-i és más városok ékszerkereskedőinél lefoglalt számlákból kitűnik, hogy az évek óta folytatott csempészéssel Berger körülbelül nyolcvan kilogrammnyi aranyt hozott be Romániába. Erre az óriási értékre olyan vámbírságot rónak ki, hogy Berger Elemér azt bizonyára nem tudja kifizetni és így előreláthatóan büntügyi utra terelődik a csempészés ügye.

Megrendítő családi dráma Salontán.

A gyógyíthatatlan beteg férj súlyosan megsebesítette fiatal feleségét és önmagát.

(Az Aradi Közlöny salontai tudósítójától.) Alig múltak el a nemrég lejátszódott kettős családi tragédia okozta izgalom hullámai, Salontán máris újabb véres szenzációval szolgál. Balázs Florea 28 éves jómódu gazdálkodó valószínűleg hirtelen örületében tegnap revolverével halálosan megsebesítette fiatal feleségét, azután önmaga ellen fordította a fegyvert. A szerencsétlen gazdálkodó a háboru áldozata, aki a harctéren gyógyíthatatlan maláriát szerzett. Hazatérése után hosszú ideig orvosi kezelés alatt állott, de súlyos betegségéből nem tudták kigyógyítani. Állandóan magas láz kínozza, amely utóbb idegrendszerét teljesen felőrölte. Néhány hónap előtt állapota annyira súlyosbodott, hogy beszállították a biharmegyei kórházba, ahonnan rövid kezelés után, mint gyógyultat elbocsátották. A javulás ugylátszik csak ideig-óráig tartott, mert Balázson legutóbb ismét mutatkozni kezdtek a betegség jelei.

Tegnap, az esti órákban felesége észrevelte, hogy Balázs nyugtalanul jár föl s alá a szobában. Gyengéden csittigatni kezdte férjét, akit sikerült rávennie, hogy lefeküdjön. Reggel hét órákor, amikor Balázsné felkelt, férje ágyához lépett, hogy őt is felkeltse. Balázs meredt, tétova szemekkel bámult az aszonyra, aki megkérdezte:

— Nem jól érzed magad?

Balázs ekkor szó nélkül a párnája alá

nyult, ahonnan revolvert rántott elő és az aszonyt súlyosan megsebesítette. Felesége sikoltozva igyekezett menekülni, mire az idegbeteg ember önmaga ellen fordította a revolvert és előbb a szájába, majd a hasába lőtt. Mire a szomszédok berohantak, a házaspárt véreben fetrengve, eszméletlenül találták a szobában. A hatóságok intézkedésére a családi dráma áldozatait még a délelőtt folyamán beszállították az oradeai kórházba. Állapotuk rendkívül súlyos, különösen Balázs életbennmaradásához nem fűznek reményt az orvosok.

ÖRÜLNEK AZ ASSZONYOK ÉS LANYOK,

mert egy francia divatlap magyar nyelven közli a divatminták magyarázatait. Az UJ DIVAT, Párisban jelent meg és most érkeztek meg az első példányok. Egy szám ára: 20 lej. Kapható minden könyvkereskedésben és újságárusitónál. — Főbizományos: I.G. HERTZ könyvkiadóhivatala, Bucuresti, Calea Victoriei 5.

— Emelkednek a román értékpapírok a londoni tőzsdén. Londonból jelentik: A Financial News szerint a román járadékpapíroknak a londoni tőzsdén történt legutóbbi emelkedése azoknak a tárgyalásoknak tulajdonítható, amelyeket román részről kölcsön felvétele végett Londonban megújítottak

Művészet.

Bartók Béla aradi hangversenye elő.

Bartók Béla, a jelenkor egyik legnagyobb komponistája, — akire méltán büszkék lehetünk, — e hó 18-án tartja aradi hangversenyt. Kimagasló, markáns egyénisége uttörő forradalmiságával új irányt mutat és szinte átforgatta zenei ideológiánkat. Az elsatnyuló, dekadenciába hajló és már-már összeomló dallam- és harmóniavilágunkba új erőt és vért ömlesztett. Benne van muzsikájában az ázsiai ösmagyar lélek. Motivumai azért oly grandiózusan öserejűek, mert az örökéletű és öröké friss népi zene alapelemein épülnek fel. Jött mint Ady, „új időknek új dalival.“ Mint minden uttörőnek, sok megnevezéssel és gánccsal kellett megküzdenie, míg a mai minden feltétel nélküli elismerést és világhírt kivívta magának. Neve ma már fogalom, épügy ismerik Európában, mint Amerikában. Munkássága a zene minden ágára kiterjed. Nem tudjuk, hogy mint miniatüristát vagy mint hatalmas konstruktív egyéniséget csodáljuk-e inkább? Szinte kimeríthetetlenül ontja az újabb és újabb remekműveket. Ebben a szezonban mutatják be Pesten Lengyel Menyhért szövegére írt híj pantomimját, „A csodálatos mandarint.“ Érdekes, hogy a kínai mese dacára, a pantomim zenéje nem a már kissé lecsépelet kínai motívumok külsőségein épül fel, hanem speciálisan „Bartókos.“ Aradi hangversenyén újabb zongoraszerzeményeiből mutat be néhányat, így többek közt a „Szabadban“ című érdekes sorozatból „Sippal, dobbal.“ és „Az éjszaka zenéje.“ Saját szerzeményein kívül Beethoven-, Chopin- és Kodály-darabokat is fog játszani, továbbá XVII. századbeli olasz mesterek munkáiból — ritka zenei csemegeként — mutat be néhányat. Mint értesülünk, Bartók a közel jövőben kelet-ázsiai (indiai) körútra készül. Oda, ahol talán az ősi magyar zene bölcsője ringott és nem lehetetlen, hogy az ő zenéje a keleti szívekben rokonburokat fog megpendíteni. Bartók sokat fog adni, de kapni is Indiától. Zsenije Ázsia még nagyrészt kiaknázatlan termékeny zenei talajából új kincseket fog felszínre hozni.

Dr. Szelle Károly.

* **Heti műsor.** Keddén: Uraim, csak egymásután! Bohózat. (C. bérlet.) Szerda: Luxemburg grófja, operett. (A. bérlet.) Csütörtök: Házi tündér, színmű. (Bemutató előadás. B. bérlet.) Péntek: Házi tündér, színmű. (C. bérlet.) Szombat: Alexandra, operett. (Bing Jánossal, Havassy Mimmivel és László Andorral. A. bérlet.)

* **Budapesti színházak műsora.** Budapestről jelentik: A pesti színházak e heti műsora a következő: Királyszínház: Egész héten minden este: Aranyhattyu, vasárnap délután: A cirkuszhercegnő. — Vigaszínház: Kedd, péntek, vasárnap délután: A Noszty-líru esete Tóth Marival; szerda, csütörtök, szombat, vasárnap este: Nem nőszülök. — Magyar Színház: Kedd, csütörtök, szombat, vasárnap délután: Játék a kastélyban; szerda, péntek, vasárnap este: Plébános ur gazdagéknál. — Belvárosi Színház: Egész héten minden este: A fehér egér; vasárnap délután: Darázsfiúcsék. — Városi Színház: Kedd: Black People (a néger revü-társulat vendégjátéka), szerda: A Wiener Philharmoniker Beethoven-estje, csütörtök, péntek: Black People (a néger revü-társulat vendégjátéka), szombat délután: Fráter Loránt hangversenye, este: Strogoff Mihály utazása Moszkvától Irkucig (előszőr), vasárnap délután: Kiss és Kis, este: Strogoff Mihály utazása Moszkvától Irkucig. — Fővárosi Operettszínház: Kedd, szerda, csütörtök: Vigyázati Női szakasz! Péntek: A második nászéjszaka (előszőr). Szombat, vasárnap délután és este: A második nászéjszaka. — Andrássy-utí Színház: Egész héten minden este és vasárnap délután: Ringispil; Vegyeskereskedés; Boldogult szegény néni; Négy diák; tréfák, magánzámok. — Royal Orfeum: Világvárosi varieté-műsor; Wallenda fókái; 4 Splendit és partnere; 4 Urbani; 2 Hensen; Prof. Max c. Lightmann; Tamarina és Fredow; N. M. F. (egy kis bolondság egy kis muzsikával); Solbi Hermin, Szokolay Oly, Dénes Oszkár.

* Bartók nem ismeri többé az élet kemény követeléseitől való szentimentális menekülést, az ő „természet“-e nem az idealizált és minden valótól elvonatkoztatott természet, mint a romantikusok álomkertjei, hanem az elementáris erejében föllépő őstermészet, aminőnek csak az érezheti, aki nem elfordulni kíván a dolgoktól, hanem aki vállalja azokat, teljes súlyukban, bárminő megjelenés-formájukban.

Bosel megnősül és elköltözik Bécsből.

Nyugateurópában telepedik le a háborús gazdagok egykori királya.

(Az Aradi Közlöny bécsi szerkesztőségétől.) Bosel Zsigmond a szenzációs karriér csúcspontján összeomlott fiatal spekuláns az Aradi Közlöny bécsi szerkesztőségének értesülése szerint ügyeinek likvidálása után elköltözik Bécsből és valószínűleg valamelyik nyugateurópai fővárosban fog letelepedni, ahol magánzóként akar élni vagyona megmaradt, még mindig jelentékeny roncsaiból. Bécsből való elköltözése előtt azonban megnősül: a bécsi társaságok egyik ismert hölgységét, akihez régi barátság fűzi, veszi el feleségül.

* **Szerdán este 9 órakor tartja meg az aradi újságírószervezet társadalomtudományi estjét a Kulturpalota kisretmében. Két nagy probléma kerül ez alkalommal szőnyegre, az a két probléma, amely zürzavaros körünkben a legtöbb figyelmet érdemli. A modern nő fogalma már régen kialakult, beszélünk is róla sokat de a modern nő tulajdonképeni lényegét meghatározni nem lehet mindaddig, amíg a korszellemről kitermelődő jelenséget elméleti tudásunkkal nem boncolgatjuk. Hasonló jelenség a modern házasság problémája, amely különösen a mindent felforgató világháború után vált aktuális kérdéssé. Dr. Herschi Andor pszichater a freudi tanok alapján veszi bonckés alá a problémákat és megállapításait oly érdekesen fűszerezi, hogy az a társadalom minden rétegének figyelmét leköti. Dr. Gabos Jenő aradi ügyvéd a társadalmi jelenségekből szűri le mondanivalóját és olyan konkluziókra jut, amelyek a legteljesebb érdeklődésre tarthatnak igényt. Az érdekes előadást dr. Krenner Miklós, az újságírószervezet elnöke, vezeti be. Jegyek Oláh Sándor és társánál kaphatók 60 és 20 lejes áron.**

* **Beethoven-centennárium Bécsben.** Bécsből táviratozzák: Március huszonhatodikától április harmadikáig nagyszabású Beethoven-centennáriumot rendeznek. Ezen alkalomból diszeldadásban színrekerülnek Beethoven művei.

* **Az aradi színházi iroda hírei.** A házi tündér. (Az aradi színház csütörtöki bemutatója.) A budapesti Nemzeti Színház után most az aradi színház is műsorára vette Dickens egyik legbájosabb, egyik leggyengédebb kézzel szőtt karácsonyi történetét, A házi tündért, amelyet T. Taylor alkalmazott angol színpadra. A lelkiismeretes dramaturgáló mit sem vetté Dickens zenije ellen, a finom, érzelmes történetet hamvas frissességben menti át a színpadra, ahogyan Dickens regénye életre hívta. Sajátságos mesevilág a Dickens világa, amelyben csak nagyon jó és nagyon rossz emberek élnek s végül a jók győznek a rosszak felett. Az aradi előadásban a rossz embert Olasz Lajos, John rokonszenves bonyolult figuráját Jávor Alfréd játssza. Kallós József az öreg Calebet hozza elénk, Mészáros Béla a fiatal szerelmes kedves szerepében jelenik meg. A hölgyek közül Fekete Irén a vakleány, Kálmán Sári a szerelmes nőt, Kiss Mariska az anyát és Károly Klári a hüségese cselédet játssza. A Házitündér csütörtöki premierjére teljesen felkészült a társulat s így Dickens színmű-előadása eseménye lesz a színháznak. — A Luxemburg grófja, Lehár Ferenc remekműve rég szerepelt az aradi színház műsorán. Szerdán eleveníti fel az aradi énekes-együttes a régi idők slágeroperettjét, a legnagyobb szerposztásban. — Az Orlow mindig vonzó operettje a színháznak. Granichstäden muzsikája belelopta magát az emberek lelkébe. Vasárnap este kerül színre a nagyszerű Orlow teljesen új szereposztásban és a híres darabhoz méltó fényes kiállításban.

SPORT

Budapest-Bécs eldöntetlen.

A két város válogatottjainak találkozása 1:1 (1:0) arányban végződött.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Bár a kalendárium még február első felét jelzi, az időjárás szeszélye napsugaras tavaszt varázsolt tegnap: a két város válogatottjai találkozásának napján a magyar fővárosra. A két rivális város: Budapest és Bécs elsőosztályú profiligájának válogatottai állottak egymással szemben. A tavaszi szezon első nagyobb attrakciója hatalmas közönséget mozgatott meg és óriási érdeklődés mellett folyt le az eldöntetlenül végződött mérkőzés. Budapest kezd. Orth már az 1. percben közelről mellé lö. Molnár az 5. percben a kapus kezé közé rugja a labdát. A 6. percben egymás-

gateurópai fővárosban fog letelepedni, ahol magánzóként akar élni vagyona megmaradt, még mindig jelentékeny roncsaiból. Bécsből való elköltözése előtt azonban megnősül: a bécsi társaságok egyik ismert hölgységét, akihez régi barátság fűzi, veszi el feleségül.

után két kornert ér el Budapest, mindkettő kihasználatlan marad. Ezután hosszabb mezőny játék következik. A 14. perc Orth gyönyörű kornerét hozza, melyből Kohut bombaerősen lö kapura, Saft azonban újabb kornerre ment. A beadást Tritz kirohanása és lövése teszi veszélyessé -- eredménytelenül. Később Kohut lövését üti kornerre a bécsi kapus. A beadás kiaknázatlan. A 28. percben születik meg a magyar goal: Orth pompás beadását Tritz behelyezi. A 32. percben Sindelar hibáz kitűné helyzetből, utána nyomban Rappan lö kapu fölé. Ekkor Tritzet sorozatos hibái miatt a magyar csapatkapitány Opatával kicseréli. — Bécs pedig a halvesorában csinál cserét. A II. félidőben Budapest meglehetősen visszaesik, a csapat támadásai lendületnélküliek, később egész lanyhák lesznek, úgy, hogy a bécsiek jutnak fölénybe s Rappannak sikerül is egyenlitenie. További osztrák fölényben a csatározás lövészi többnyire célt tévesztettek, vagy pedig Beneda teszi ártalmatlanná őket. Utolsó pillanatokban Budapest ismét fölnyomul, goal azonban nem esik. A csapatok a mérkőzésre a következőképen állottak fel: Budapest: Beneda (Ujpest) - Fogl II. (Ujpest), Fogl III. (Ujpest) - Rebró (Hungária), Bukovi (Ferencváros), Obitz (Ferencváros) - Braun (Hungária), Molnár (Hungária), Orth (Hungária), Tritz (Hungária), Kohut (Ferencváros). Bécs: Saft (Austria) - Regnart (Austria), Becher (WAC) - Brineck (Wacker), Resch (Wacker), Schneider (Wacker) - Weisz (WAC), Rappan (Wacker), Sindelar (Austria), Wieser (Austria), Huber (WAC).

O **Programm nélkül maradt tegnap Arad.** A tegnapi napra az ATE a timisoarai Banatul csapatának szerepeltetésével kívánt programot nyújtani Arad közönségének, azonban a Banatul nem jelent meg és így Arad programja nélkül maradt a tegnapi napon. A Banatul a másodosztályu bajnokjelölt: a Vointa Victoria igyekezett helyettesíteni, melyet az ATE csak nehezen tudott legyőzni 1:1-es félidő után 2:1 arányban.

O **A Kinizsi fölényvel győzött első nemzetközi meccsén.** Timisoara. Kinizsi-SAND 7:1 (3:0). A Kinizsi állandóan a kezében tartva a mérkőzés sorsát, biztosan győzött. Bizonyos viszont, hogy a SAND többet támadott s nagyobb tudással is rendelkezik, mint azt az eredményből következtetni lehetne. Csatársora azonban nem találja fel magát eléggé a kapu előtt és akcióikat balszerencse is üldözte. A gólokat Zemler (4), Teleki, Matek és Tänzer lötték, a SAND gólszerzője Becic volt.

O **A Gloria CFR. veresége Timisoarán.** TAC-Gloria CFR. 3:0 (1:0). Csak az első félidőben, míg a Gloria az iramot bírta, volt a játék változatos, akkor is a TAC. némi fölényével. A szünet után a Gloria visszaesett és a TAC erős fölénybe kerülve, biztosan győzött. Csatársorának gólképessége azonban még mindig sok kívánivalót hagy hátra s főleg ennek köszönheti a Gloria, hogy aránylag kis gólarányu vereséggel szabadult meg.

O **AMTE-közgyűlés.** Tegnap tartotta az AMTE ezévi rendes közgyűlését a városháza üléstermében, szép érdeklődés mellett. A különböző jelentések után a választásra tértek át, amelyen jobbra a hivatalos lista aratott győzelmet.

O **Kupamérkőzés Budapesten.** Budapestről jelentik: Kispest-III. Kerületi TVAC 4:1 (2:0). Mérkőzés a Magyar Kupáért.

O **Magyarország gyorskorcsolyázó bajnoksága.** Budapestről jelentik: Tegnap folyt le Budapesten az 5000 méteres gyorskorcsolyázó verseny Magyarország bajnokságáért. A verseny győztese és egyben országos bajnok Eötvös Zoltán B. K. E. lett 9.36.7 perc országos rekord alatt. 2. Kausser István 10.10.3. 3. Deschian Iván 10.25.01. Eötvös egyébként szombaton győzött 500 és 1500 méteren is, így már a bajnoki címe elvitathatatlan.

Dr. Mandlné gyilkosai az ügyészségen

Rekonstruálták a gyilkosságot a tragédia színhelyén. — A vizsgálóbíró előtt megismételték beismerő vallomásukat. — A meggyilkolt dr. Mandlné végrendelete.

(Arad, február 14.) Öt nap és öt éjszakán át tartó szakadatlan munka meghozta az aradi államrendőrségnek a sikert, amennyiben ma már teljesen tisztázódott a Bulev. Carol I. (Erzsébet-köruton) özv. dr. Mandl Vilmosné elkövetett rablógyilkossági minden részlete. A büntény elkövetői is az igazságszolgáltatás kezében vannak és már a törvényszék épületének celláiban várják büntetésüket.

Gyilkosok a tragédia színhelyén.

Tegnap délelőtt tíz órakor a letartóztatott bűnösöket, Albert Antalt és Pétert, Lupsa Jánost, Mislav Sándort és Lócsei Bélát, valamint a gyanúsított cselédeányt, Albert Juliskát, a gyilkosság színhelyére szállították, hogy a nyomozó hatóságok előtt teljesen világosan álljon a rablógyilkosság minden mozzanata. A helyszíni szemlén megjelentek: Radu Pascu vizsgálóbíró, Iancu Traian rendőrségi igazgató, aki a rendőrség sikeres nyomozását vezette, Balan komiszár, Trifu, Mona, Mihailovici detektívek, akik mindnyájan erősen közreműködtek a gyilkosok elfogatásában.

Hogy történt a megrendítő gyilkos támadás.

Mint egy borzalomban bővelkedő mozi kép, úgy pergett le a meggyilkolt uriaszony lakásán a büntény minden részlete. A rettenetes színdarab szereplői maguk a gyilkosok voltak. A hatóság emberei a folyosón és a szobákban helyezkedtek el, hogy figyelemmel kísérhessék a bűnösök munkáját. Rövid kihallgatás-előzte meg a büntény rekonstrukcióját, amelyből kitűnik, hogy előzetes megbeszélés után, kedden este nyolc órakor értek Albert Antal és Péter, Mislav Sándor és Lupsa János a ház elé, amelyben özvegy dr. Mandl Vilmosné lakott. Néhány percnyi beszélgetés a ház előtt. Albert Péter felment az emeletre, nyomában haladtak Albert Antal és Mislav Sándor. Péter csenget, Albert Juliska nyit ajtót. Beszélgetnek, majd bemennek a konyhába. Albert Antal és Mislav a nyitott ajtón belepöccsnek és elbujának az uriaszony hálószobájába mellette lévő helyiségben. Péter és Juliska a konyhában maradnak. A két ember meghúzódott az ágy alatt és ott várta az alkalmas pillanatot. Mikor az elérkezik, mindketten felállanak és benyitnak a hálószobába. Az uriaszony rémülten ugrik fel ágyából, felcsavarja a villanyt. A két elvetemült ember ráveti magát.

Detektív, mint áldozat.

Trifu detektíven mutatták meg Albert Antal és Mislav Sándor, hogy mi köztük össze kezelt, töntek be zsebkendővel száját. Kihallgatás következik a helyszínen. Mislav beszél:

— Tíz-tizenkét percig tartott a fojtogatás. Akkor a holttestet ledobtuk a díványra. Elkutattuk a szobát, magunkhoz vettünk öt-száz lejt, néhány ékszert, azután lesiettünk a pincébe, amelynek uccára nyíló ablakán szököttünk meg.

Menekülés Timisoarára.

Elmondották még, hogy már kedden reggel hét órakor mind a négyen lesben álltak a Pécskai-úton; egy autót, vagy kocsit akartak elrabolni, de nem sikerült, mert állandóan zavarták őket a járőrök. A rablógyilkosság után pedig a két Albert fiu és Lupsa Temesvárra utaztak. Ott eladták a holmuk egy részét és Timisoarán találkoztak Lócsei Bélával, akinek azonban nem tettek említést a gyilkosságról. Azután Lócseivel együtt visszajöttek Aradra, mert az volt a szándékuk, hogy egy új aradi dunsztagdags mészáros rabolnak ki. Ennek a rablásnak a tervét Mislav készítette elő, de Lócseinek erről sem szóltak. A rendőrség

ébersége azonban megakadályozta a második büntött elkövetését.

Bűnrészes, vagy bűnpártoló a cseléd?

A letartóztatottak mindnyájan azt vallották, hogy Albert Juliska semmit sem tudott a gyilkosságról. A cselédeány szerepe, azonban még a mai napig síncs teljesen tisztázva. De ha tényleg nem tudott előre a gyilkosság tervéről, utólag tudomást szerzett róla és vallomásaival felvezette a nyomozókat. Ebben az esetben is, mint bűnrészes áll az igazságszolgáltatás elé.

A gyilkosok az ügyészségen.

A letartóztatottakat ma délelőtt kísérték át az ügyészségre és ezzel a rendőrség munkája a megrendítő büntény részleteinek teljes kidolgozásával befejeződött. Az ügyészségen Mandru Miklós ügyész hallgatta ki a gyilkosokat. Egyikük sem tett különösebb, az ismertektől eltérőbb vallomást, de vallomásaikkal mindenáron Albert Juliskát védtek. Radu Pascu vizsgálóbíró délután négy órakor kezdte meg az elvetemült legények kihallgatását. Egymásután, a legaprólékosabb részletekben ismételték el a rendőrségen és a helyszíni szemlén tett beismerő vallomásaikat. Albert Péter a nagy vérvesztéstől sápadtan mondotta el a büntényben végzett szerepének és menekülésének részleteit. A tulajdonképeni gyilkosok, Mislav Sándor és Albert Antal egykedvűen, néha mosolyogva mondták el, hogy kopódtak be a lakásba és hogyan fojtották meg az özvegyet. Lupsa János többször büntetett tolvaj és zsebmetsző, aki csak nemrégiben szabadult ki az ügyészség fogházából, egész kedélyesen vette fel a dolgot.

— Én nem is vettem részt az „ügyben” — mondotta a vizsgálóbíró előtt, — én ez alatt az idő alatt a lányoknál vártam a fiukra.

Szabadon engedték az ötödik letartóztatottat.

A kihallgatások során kétségkívül bebizonyosodott, hogy az ötödik őrizetbe vett fiatalember, Lócsey Béla egyáltalán nem vett részt a büntény végrehajtásában. A gyilkosokkal csak Timisoarán találkozott, de azok semmiről sem tettek említést neki. Régebbről, Brasovból ismerte az Albertfiukat, akiket akkor többször kíségetett s most azok fizettek neki ebédet. Majd, hogy a lapokban olvasták a híreket, hogy a rendőrség Albert Juliskát gyanúsítja a gyilkossággal, elhatározták, hogy visszajöjnek Aradra és Lócseyt is magukkal csalták. Ezért a vizsgálóbíró nem is tartóztatta le Lócseyt, egyelőre csupán további fogvatartását rendelte el s valószínű, hogy egy-két napon belül szabadon bocsátják, illetve, miután Lócsey sorköteles s rövidesen be kell vonulnia, az aradi téparancsnokságnak adják át.

Radu Pascu vizsgálóbíró nyilatkozata.

A kihallgatások után munkatársunk beszélgetést folytatott Radu Pascu vizsgálóbíróval, aki kijelentette, hogy két-három nap múlva elkészül a bűnügy eddigi iratának áttanulmányozásával s csak azután adhat részletesebb információkat az ügyről, miután Albert Juliska szerepe is csak pár nap múlva tisztázódik. A vizsgálóbíró egyben elismerte, hogy a bűnösök elfogatásában nagy-része van az aradi sajtónak, amely részletes és az ügyre vonatkozó közléseivel megszólaltatta a gyilkosokban az emberi szívet, akik testvériük érdekében visszajöttek Aradra s úgy lehet, hogy ha az első éjszakán nem fogja el véletlenül őket a rendőrség, talán maguktól jelentkeztek volna.

Megtalálták Mandlné ékszereit.

Mihailovici és Tasca aradi detektívek tegnap jöttek vissza Timisoaráról, ahova a gyilkos Albert Antal kísérték el az ott eladott ékszerek felkutatása céljából. Albert Antal két timisoarai ékszerüzletben adott túl a rabolt ékszereken. Két aranyláncot és egy ezüstórát vitt Timisoarára, a láncokat 1000—1400 lejért adta el, az ezüstórát egy kocsis vásárolta meg tőle 500 lejért. Az ék-

szereket a detektívek lefoglalták s bírói letétbe helyezték.

Mandl Vilmosné végrendelete.

Ma délelőtt bontották fel özvegy dr. Mandl Vilmosné, a meggyilkolt aradi uriaszony végrendeletét, amelyet két esztendővel ezelőtt készített. Általános örökösévé mostohafiát, Mandl Györgyöt jelölte meg. Nagyobb vagyon nem igen maradt utána, csupán némi készpénz, amely takarékbán van elhelyezve, a lakásberendezés, kisebb ékszerek, ruha- és fehérneműk.

A véres próba.

Winston Churchill, Anglia háborus hadügyminisztere nyilvánosságra hozta háborus emlékiratait.

Az akábbiakban Winston Churchillnak, Anglia háborus hadügyminiszterének emlékirataiból közlünk egyes, most nyilvánosság elé kerülő részleteket. Churchill könyvének e részlete az 1916. évi eseményekkel kezdődik, amikor már bizonyossá vált az angol hadügyminiszter előtt, hogy a háború megsemmisítő hatása nem lesz elkerülhető. Foglalkozik Joffre francia marsallal és annak Gallieni tábornokkal való összeköttetésével, majd eljut a háború zma fejezetéhez, amikor az angol hadsereg élére French helyére sir Douglas Haig került. Áttekinti az akkori helyzetet és a következőkben adja annak kritikáját:

A pusztulás réme.

— 1916-ban már nem lehetett kétkedni abban, hogy a hosszú háború vége csak pusztulás és megsemmisülés lehet. A háború katonáit megfertőzte a bűn, amelytől egyetlen állam sem tudott szabadulni. Franciaország északi részét elárasztották a németek és a francia nemzet ekeseredetten öröködött, hogy az elenséget kiüzze. Németország hatalmának tépőpontján nem mondhatott le súlyos véráldozattal szerzett hódításairól és nem vállalta azoknak a károknak megtérítését, amit okozott. Amit Franciaország vesztett és amit Németország nyert, egyformán arra kényszerítette a két nemzetet, hogy folytassák a háborút. Ezáltal a többi országok is oly körülmények közé kerültek, hogy mindkét oldalon megkezdődtek

a kétségbeesett kísérletek.

Pénz, tudomány, civilizáció, hazafiai érzés és világi hittel lehetővé tették, hogy a hadviselők minden erejüket a háborúra áldozták. Több millió katona, ezer és ezer ágyú üvöltötte és hörögte a halált a csatamezőkön, ugyanakkor azonban a háború vezetésének művésze a zűllés útjára jutott. A hadseregek vezetőinek stratégiai terveiből hiányzott a legparányibb ötlet, vagy szellem. Minden nemzet végsőkig feszítette a húrát és talán ebben a törekvésben nyilvánult meg a legtöbb nemes és jóézés, ha a szenvedélyek által meghamisítottak is.

Az első összecsapás.

A háborút a katonai események három korszakra osztják. Az első 1914, a második 1915—16—17, a harmadik: 1918. Az első összecsapás, a tétlen várakozás, és a végső erőmegfeszítés korszakai ezek. Az első korszakban Német- és Franciaország seregei vakon rohantak egymásra és embertelen dulakodásba fojtották lelkesedésüket. Ezután pedig három évig heverték tehetetlenül lövészárkaikban. Az első összecsapásban Franciaország 850.000 halottat, foglyot és sebesültet veszített, a kis angol sereg pedig nyolcvanötezet. Ezzel szemben Németország ugyanannyi idő alatt 677.000 embert veszített.

— Pusztító földrengés Jugoszláviában. Belgrádból jelentik: Tegnap hajnalban 4 óra 48 perckor Belgrádban földrengést éreztek, amely legerősebb volt Hercegovina Stolac nevű községében, ahol sok ház összedőlt és több ember meghalt.

Modern nő -- modern házasság dr. Hersch Andor és dr. Gabos Jenő előadása

febr. 16-án a Kulturpalota kistermében. Jegyek Oláh könyvkereskedésében 60 és 20 lejes árban kaphatók

H I R E K.

Diákv irak az egyetem ifjúságnak

A kisebbségi diákok is helyet kapnak az otthonokban.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) Goga Octavian belügyminiszter tegnap fogadta a diákok küldöttségét, amellyel hosszasan tárgyalt a diákok otthonok és más diák-jóléti intézmények kérdésében. A miniszter kijelentette, hogy a külföldi diákok otthonok mintájára valóságos diákvárakat fognak létesíteni, ahol a diákság állandóan tartózkodhatik s ahol az együttélés kifejleszti az együttérzést és a bajtársi szellemet. Ezekben a diákok otthonokban a kisebbségi diákok is otthon lesznek és módjuk lesz a román nyelv kitünő elsajátítására. A miniszter hozzátette még, hogy ezekben az intézetekben a diákság az egyetemi tanulmányokon kívül testnevelési kiképzésben is részesülhet fog és esetleg az egyéves katonai szolgálat alól ezen az úton felmentést nyer. A miniszter legközelebb folytatni fogja tárgyalásait.

— Milyen idő várható? A meteorológiai intézet jelenti: A nagy kiterjedésű légnomási maximum hatása alatt az idő Európában derült és éjjel hideg. Hazánkban a lehűlés kissé fokozódott és az éjjeli minimum általában elérte, sőt meghaladja a mínusz 5 fok Celsiusot. — Időprognózis: Az időjárásban lényeges változás nem várható.

— A király fivére. Hohenzollern Vilmos, Ágost, Károly, József, Péter, Ferdinánd, Benedikt herceg. Nürnberg várgrófia, Sigmaringen, Veringen és de Berg grófia, Haigerloch és Wechstein seniorja. Ferdinánd király legidősebb fivére 1864. március 7-én született Blurathban. A román trónról öccse javára 1886-ban mondott le Eaden-Badenben. A herceg porosz királyi tábornok volt és 1889-ben nőül vette Bourbon-Sicilia Mária Terézia hercegnőt. Gyermekei: Augustina hercegnő, Manuel portugál ex-király neje, Frigyes és Ferenc József hercegek. Vilmos herceg egy hónapig lesz a királyi család vendége s személyes szolgálattételére Scheletti román királyi szárnysegédet osztották be mellé.

— XI. Pius pápa koronázási évfordulójának ünnepe Aradon. XI. Pius pápa koronázásának ötödik évfordulóját fényes templomi ünnepségek közt tartották meg tegnap Aradon. A Minoriták templomában reggel ünnepi nagymise, Tedeum és szent beszéd volt s a mise a pápai himnusz eléneklésével ért véget. Az évfordulót a csanádi egyházmegye összes templomaiban is megtartották.

— Német bizottság Bucarestiben. Bucarestből jelentik: A Viitorul szerint közelebbről egy német bizottság érkezik a fővárosba a Generala-bankjegyek végleges rendezése céljából. Az Adeverul úgy tudja, hogy ez a bizottság egyúttal a CFR. számára szükséges anyagszállítások ügyében is tárgyalni fog.

— Gyűlések a Hősök sírjára. Nagy lendülettel folytatja gyűjtését az aradi Hősök sírja egyesület vezetősége és már is igen tekintélyes összeg gyűlt össze a nemes akció céljaira. Arad és Aradmegye minden társadalmi rétege intenzíven bekapcsolódik az egyesület működésébe és állandóan érkeznek a Hősök sírja irójában az adományok. Miután nem ér rá mindenki arra, hogy az egyesületi irodát felkeresse, az Aradi Közlöny szerkesztősége és kiadóhivatala az egyesület felkérésére, szinten elfogad adományokat, amelyeket lapunkban nyugtáznak.

— Volt magyar buszárfőhadnagy tragikus halála. Budapestről jelentik: Az egyik budapesti szanatóriumban ma meghalt Mihalovics Kornél budapesti bankár, volt huszárfőhadnagy. Mihalovics volt bács megyei főispán fia. A bankár Tolnamegyében időzött, ahol egy sétalovaglason bukott lováról és nyakcsigolyatorést szenvedett. Autón egy pesti szanatóriumba szállították, azonban már nem tudtak rajta segíteni. A rendőrség a hirtelen halál miatt elrendelte a boncolást.

— A kétségbeesett apa rémtette. New-Yorkból jelentik: Véres gyilkosság történt a városban. Egy Carusso nevű olasz munkás fia meghalt difteritisben, mire a kétségbeesett apa a kezelőorvost késével meggyilkolta. A munkást letartóztatták.

Meghalt Tiszaeszlár aradi tanuja.

Elhunyt egy ismert aradi kovácmester.

(Arad, február 14.) Az aradi iparostársadalom egy igen érdekes egyénisége halt meg ma. Majoros János, Str. Dorobantilor (Urbán Iván-uccai) kovácmester hunyt el, aki egyik tanuja volt a híres tiszaeszlári, pernek. Sokszor mesélgetett esténként az 1882-iki nagy perről, Solymossy Esztkéről, Scharf Móriéről, aml hazudozásával egy éven keresztül tartotta tévedésben a törvényszéket, Főtvis Ká-

— Tisztviselőházak építése Aradon. Amikor a tisztviselő-teleket az állami és városi tisztviselők között felosztották, az állam azt a feltételt kötötte ki, hogy a telekre, öt évig nem szabad kölcsönt felvenni. Az aradi köztisztviselők nagyrésze kellő anyagi eszközök hiján, nem is tudta felépíteni házáat a neki ajándékozott telken. Ezért nagy érdeklődéssel várják Arad köztisztviselői annak a törvényjavaslatnak a sorsát, amely most kerül a parlament elé. A javaslat szerint az állam megengedi, hogy a köztisztviselők az építendő ház értékének erejéig kölcsönt vegyenek fel a telekre. Többet azonban nem vehetnek fel. A törvényjavaslat megszavazása után bizonyos, hogy teljes erővel megindul az aradi tisztviselőteleken is az építkezés, ami nagy mértékben enyhíti majd a lakáshiányt.

— Könnyű lefolyású a spanyoljárvány Aradon. A spanyol náthajárvány erősen pusztít az aradi iskolákban. Dr. Cucu Vazul városi főorvos tapasztalatai szerint az iskolai növendékek 15—20 százaléka spanyolos, azonban a járvány enyhe lefolyású és 3—4 nap alatt a beteg meggyógyul. A város lakossága körében is pusztít az influenza, alig van család, amelyben egy-két beteg ne volna, de itt is csak legtrikább esetben komplikálódik a betegség, egy, hogy semmiféle hatósági intézkedésre egyelőre nincsen szükség.

— Új vizsgálat a Tisza-gyilkosságban. Budapestről jelentik: A Tisza-gyilkosság ügyében a rendőrség újabb kihallgatásokat eszközölt. Kihallgatták újból Sztanykovszky Tibort és Gärtner Marcellt, a gyilkosság két elítéljét, akik az állítólagos gyilkosokról tettek vallomást. Ezenkívül újabb tanukihallgatásokra is kerül sor. Kihallgatnak két hírlapírót is, akik az üggyel kapcsolatban Bihari Sándor szerepéről tudnak fontos vallomást tenni. Több ismeretlen helyen tartózkodó ember után is kutatnak hasonló célból. A kihallgatások után történik döntés az újraelvétel ügyéről.

— Elhunyt Timisoara volt főügyész-helyettese. Timisoara társadalmának mélyszégy gyászja van. Jörg Endre volt timisoarai főügyész-helyettes 67 éves korában hosszas szenvedés után elhunyt. Jörg Endre nem mindennapi karriert futott meg és nem egyhangú élet után halt meg mint főügyész-helyettes. Ugyanis teológiai iskolai elvégzése után, épen felszentelése előtt, otthagyta a papi pályát s Pestre ment, ahol elvégezte a Színhakadémia s mint színész sokáig működött vidéken, majd pedig a Nemzeti Színház és a Népszínház színpadán aratott sikert. Közben azonban szorgalmasan jogot tanult és le is tette a bírói vizsgát. Mint albíró először Lugosra került, utána a karácsonyi ügyészségre jutott, végül Timisoara követségében s itt főügyész-helyettesi tiszteletet töltött be. Két évvel ezelőtt vonult nyugalomba, azóta sokat betegeskedett és most a halálos kór győzedelmeskedett szervezeten. Halálát felesége: Jörgné-Draskóczy Ilma irónó gyászolja.

— Halál az uccán. Csóka Szvetozár 70 éves Arad-gál lakos ma az uccán összecsett és meghalt. A vizsgálat megállapította, hogy szívszélhűdés ölte meg.

— Hóvihar Bucaresti mellett. Bucarestből jelentik: Tegnap dél óta Bucaresti és Fetești között hatalmas hóvihar dühög. Az utban lévő vonatok megrekedtek. Buzau és Marasesti között minden összeköttetés megszakadt. Buzauból munkásosztagokat küldtek ki a magas hó eltakarítására. A táviró- és telefonforgalom ezen a szakaszon ma reggel óta szünetel. A vöctini katonavonatot a nyílt pályán rekedt meg s gyalogosan a városba érkeztek szerint a szerencsétlen katonák a rettenetes hideg ellen képtelenek védekezni. Ivanesti közelében egy megfagyott embert találtak. Valószínűnek tartják, hogy vasuti munkás volt.

roltyról, a nemrég elhunyt Babes tanárról és sok mindenről, ami akkoriban egész Európát tartotta forrongásban. Többen voltak, akik kizárólag ezért látogatták meg az ősz iparost és élvezettel hallgatták a régi idők ezen nagy perének részleteit és Majoros leírását az egykori híres emberekről. A közkezdelt iparos halálának híre nagy részvétet keltett város-szerte.

— Ebédet adott a magyar miniszterelnök. Budapestről jelentik: Bethlen miniszterelnök ma ebédet adott Langersou Alan, az Angol Nemzeti Bank Budapestben tartózkodó alelnökének tiszteletére. Az ebéden a kormány tagjai és a magyar közéleti nagyságok vettek részt.

— Megüresedett orvosi állások Aradmegyében. A hivatalos lap mai száma pályázatot hirdet községi orvosi állásra. A pályázati hirdetés szerint az alábbi aradmegyei községekben vannak üresedések: Aradul Nou, Dezna, Pancota, Rovine, Semlac, Sannicolaul Mic, Petris, Turnu és Tauti.

— Olasz hajók összefutkozása a Fekete tengeren. Bucarestből jelentik: Tegnap délután a Carnari olasz gőzös Konstantinápoly felé tartva összefutkozott az Unghenia olasz gőzössel, amelynek hátsó részét teljesen összezúzta. Az Unghenia helyzete kritikus.

— Felfüggesztett halászléi igazgató. Bucarestből jelentik: A földművelésügyi miniszter Popescu Dáian halászléi igazgatót súlyos visszaélések s szolgálati hanyagság miatt felfüggesztette állásától és fegyelmi bíróság elé utalta.

— Halálozás. Riedl Ernő nyugalmazott városi főtisztviselő 86 éves korában, hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése kedden délután 2 órakor lesz a Strada Gojdu (Szent István-ucca) 5. szám alól.

Eberlein-Eber Ilona fiatal postatisztviselőnő ma 22 éves korában hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése e hó 15-én lesz a Piata Luptei (Szent Péter-tér) 5. száma házból.

— Fogságban marad az aradi munkásvezér. Az aradi törvényszék első szekciója ma foglalkozott a fajtalankodással vádolt és vizsgálati fogságban lévő Baga János aradi munkásvezér ügyével. Mint ismeretes, két aradi fiatalember több tanura való hivatkozással, feljelentést tett a rendőrségen Baga János ellen, hogy együtt mulatozott velük, majd a lakására csalta őket, ahol állítólag merényletet akart elkövetni ellenük. Baga a törvényszék előtt is erősen visszautasította a fiatal emberek állításait és kijelentette, hogy a vád csak ellene indított hajsának s bosszu művének minősíthető. Ennek dacára a törvényszék, vizsgálati érdekből, Baga János további fogvatartása mellett döntött, miután a vizsgálóbíróságon nem fejezték be a vizsgálatot, mert mindeztáig sem a terhelő, sem a mentőtanukat nem hallgatták ki, viszont a tanuknak a rendőrségen tett vallomásaik nem vehették kielégítőnek, amennyiben a rendőrségen csak a nyomozást vezették be az ügyben.

— Megszűnt a spanyoljárvány Budapestben. Budapestről jelentik: A hivatalos járványjelentés szerint szombat-vasárnap egyetlen spanyolnátha megbetegedést sem jelentettek be. A járvány enyhülése következtében a főpolgármester elrendelte, hogy a gyógyszerárakat ismét este hét órakor zárják. Az iskolák délutáni használatára vonatkozó tilalmi rendelkezést felfüggesztették. A villamoskorlátozások azonban egyelőre még érvényben maradnak.

— Elfogott aradi betörő. Nadaban György és Bugariu Todor aradi detektívek ma délután egy régen körözött betörőt fogtak le. Hetekkel ezelőtt betörték özvegy Dán Simonné aradi lakos házába és nagyobb mennyiségű ruhaneműn kívül 5500 lej készpénzt vittek el. A nyomozás megállapította, hogy a tettet Gries Miklós pecicai illetőségű ember követte el, aki megszökött Aradról. Ma a két detektív felismerte Gries Miklóst, aki ágynemüket kínált eladásra. Letartóztatták, beismerte, hogy nemcsak Aradon, hanem Bucarestiben is követett el betöréseket. A nyomozás tovább folyik.

Magyar szocialista támadás Bethlen ellen.

Peyer Károly beszédében szemrehányást tett Macdonald ellen.

A Petit Parisien jelentése szerint a szocialista — II. — internacionálé végrehajtóbizottságának ülésén Szende Pál volt magyar miniszter és Peyer Károly magyar nemzetgyűlési képviselő is felszólalt. Peyer szemre-

hányást tett Macdonaldnak, mert kabinetje annak idején lehetővé tette, hogy Angliában magyar kölcsonnt vehessenek fel s ezáltal Bethlen kormányának megszilárdítását segítette elő.

Német herceg romantikus szerelme.

A volt uralkodóherceg regényes házassága egy színésznővel.

(Az Aradi Közlöny berlini tudósítójától.) A kis anhalti hercegség lakosságát az egykori anhalti uralkodó, Joachim Ernest herceg romantikus házassága foglalkoztatja most. Élénken pertraktálják az egykori uralkodó herceg szerelmi regényét, amely bizony meglehetősen nagy mebotránkozást keltett az anhalti hercegi család tagjai körében. A regény hősnője Strichrodt Erzsébet Ottilia színésznő, a góthai színház egykori intendánsának leánya. A fiatalok Ballenstadt városában ismerkedtek meg, amikor az ottani színház igazgatója, aki egyébként bizalmas jóbarátja a hercegnek, leszerződött a 25 éves, szép és tehetséges színésznőt. Amikor Strichrodt Erzsébet a városkába jött, a direktor bemutatatta a leányt a hercegnek, aki egyébként a ballenstadti színház tulajdonosa is. A fiata-

lok megtetszettek egymásnak, csakhamar intim viszony fejlődött közöttük, míg végül most eljegyezték egymást. A hír bombaként hatott a hercegi rokonságra és Anhalt egykori államtitkára dr. Intknecht, aki most a hercegi birtok kezelője, a hír hatása alatt nyomban lemondott állásáról. A mebotránkozás azonban nem alterálja a fiatal jegyespárt, amely az eddigi tervek szerint, a jövő hónapban tartja esküvőjét. Ernest Joachim herceg, aki egyidős menyasszonyával, rövid ideig uralkodott csak a kis hercegségben. Mikor atyja meghalt s trónra került, még fiatalkorú volt s helyette nagybátyja, Aribert herceg régens uralkodott, majd 1918. novemberében, mikor a forradalom kitört, a fiatal herceg önként mondott le trónjáról és a tulajdonát képező ballenstadti színház vezetésére szorítkozott.

Mulatság.

Az AAC. táncostaja.

A szezon egyik legsikerültebb táncmulatsága.

(Arad, február 14.) Vasárnap este tartotta az AAC teastélyt a Fehér Kereszt nagytermében. Az AAC-estély egyike volt a szezon legjobban sikerült mulatságainak, ami különösen a buzgó hölgyrendezés és Heim Gyula főrendező érdeme. Este nyolc óra felé kezdett a közönség a Fehér Kereszt felé tódulni. Izlésesen megterített asztalok, inycsiklandozó ételek és nagyszerű italok várták a közönséget, amelyet az AAC fáradhatatlan hölgygárdája szolgált ki. A büffénél dr. Széll Lajosné, Burza Kornélné, Guld Emilné, Leölkes Béláné, Székely Károlyné, dr. Fetter Elemérné, dr. Ursu Jánosné, Liebhardt Károlyné, Halmai Lajosné, Hendl Jánosné, Hajós Gézáné, Körössy Mihályné, Wendt Lászlóné, Wolff Gusztávné, Hranitzky Gusztávné, Rodler Gézáné szorgoskodtak. Az estélyen megjelent dr. Angel István polgármester is. Tizenegy óra felé megkezdődött a tánc, amely a késő reggeli órákig tartott. Az estély ugy anyagilag, mint erkölcsileg nagyszerűen sikerült és az AAC új tribünjének építési alapját — amelynek a javára az estélyt rendezték — jelentős összeg szaporította.

A megjelent urhölgyek névsorát alfabetikus sorrendben a rendezőség az alábbiakban bocsátotta rendelkezésünkre: Arnold Erzsébet, Aszlán Baba, Andrassy Gáborné, Ambrus Oktáviáné, Adriányi Zoltáné, Adriányi Annuska, Burza Kornélné, Balogh Sámuelné, Borovszky Oszkárné, Blau Ernőné, Beretz Jánosné, Czernóczky Jánosné, Diószeghy Irén és Gizi, Dezsöffy Mariska, Duffner Jánosné, Dezsöffy Gyuláné, Dénes Dezsőné, Dömötör Bertalané, Dani Miklósné, Dapny Kálmáné, Darányi Jánosné, Eberlein Muci, Farkas Natália, dr. Fetter Elemérné, Fényes Lórántné, Farkas Károlyné, Fischer Arturné, Fischer Sárika, Fock Béláné, Feszler Károlyné, Feszler Béby, Gróf Mancsi, Gróf Ily, Gruber Imréné, Gadó Jenőné, Gyulai Ferencné, Gróf Lászlóné, Györgyösy Ödöné, Gartner Károlyné, Gartner Magda, Guld Emilné, Guld Gitta, Groszmuk Józsefné, Györfly Marika, Halmai Lajosné, Hendl Jánosné, Hranitzky Gusztávné, Hajós Gézáné, Hady Antalné, Hady Mária, Hartmann Henriké, Hartmann Annus és Bözsi, Kárpáthy Jánosné, Kemény Mici és Vilma, Katz Gizi, Kabdebó Györgyné (Szabadszállás), Kemény Margit, Kárpáthy Mici, Körössy Mihályné, dr. Krepil Jánosné, Liebhardt Károlyné, Lukács Böske, Losonczy Károlyné, Losonczy Lidi, László Imréné, Leölkes Béláné, Laczay Endréné, Lupsa Demeterné, Mayer Ödöné, Mayer Magda, Mánya Demeterné, Milankovits Györgyné, Milankovits Baby, Mészáros Gáborné, Mészáros Duci,

Maresch Jusztinné, Najmányi Gabi, Nachtnébel Gyuláné, Nedella Margit, Ordelt Lászlóné, Opitz Józsefné, Opitz Nusi és Kata, dr. Petz Lipótné, Panta Konstantinné, Panta Emmi és Pipl, Papp Lill, Péterffy Pálné, Péterffy Macca, dr. Prohászka Lászlóné, Pfeiffer Károlyné, Papp Izidorné, Papp Irma, Rónay Nusi, Razel Saci, Rödler Gézáné, Razel Lózséfné, Rónay Fdéné, Richter Lajosné, Rátvay Lipótné, Rátvay Anna, dr. Széll Lajosné, Székely Károlyné, Szeredy Márta, Sommer Nándorné, Sommer Erzsébet, dr. Schmidt Jánosné, özv. Szabó Ferencné (Pankota), Szabó Irmuska és Mariska, Seracu Jánosné, K. Szabó Imréné, Salamon Samuné, Salamon Boriska és Juliska, Si-mia Livia, Schwarcz Ilus, Sztopar Nusi, özv. Szirmay Károlyné, Schlésinger Sári (Szabadhely), Török Dezsőné, Tüzes Ilike, dr. Ursu Jánosné, Ungurean Béláné, dr. Weil Károlyné, Wolff Gusztávné, Weichelt Paula, Vasóczy Károlyné, Wittauschek Lajosné, Weichelt Alirédné, Végh Istvánné, özv. Vass Andorné, Wendt Lászlóné, Vass Mancsi, Zima Tiborné, Zombory Piroška, Zombory Gyuláné, Zimmermann Jánosné, Zimmermann Vilma, Záránd Ferencné, Záránd Jolán.

Táncverseny az aradi fabálon. A szombaton megtartott Fabál a legpompásabb siker jegyében folyt le. Éjjel után a bál rendezősége, amelynek élén Kornis Márton és dr. Valkó hatalmas munkát végeztek a siker érdekében, táncversenyt rendezett, amely Aradnak ugyszólván első hivatalos táncversenye, ahol komoly, hozzáértő zsüri ítélkezett. Charleston és tangó képezték a táncverseny programját, a versenyre 6 pár nevezett be, a jury Heinrich Frigyes huszárezredes elnökletével a következőképpen alakult meg: Deutsch Andorné, Barna Istvánné, dr. Szalay Vilmos és Seidner Dezső. A versenyző táncospárok charleston és tangó turja után a jury két első díjat állapított meg, az egyiket Stauber Margit—Kornis Pál, a másikat pedig Deixner Mica—dr. Létei Zoltán fimisoarai duóknak ítélte oda. Az előbbi győztes pár hatszemélyes ezüst kávéskanál készletet és egy arany pecsétgyűrűt, a másik pár pedig egy Rosenthal-porcellán vázát és do-lánykészletet kapott.

Magyar bál Pécán. Az országos Magyar Párt péciai tagozata tegnap este Pécán, a Társas-Körben fényesen sikerült műsoros estélyt rendezett. Aradról a Magyar Párt részéről Bérczy Lajos főtitkár, Juhász Attila és Boros Károly vettek részt. A rendezés körül Karácsonyi Géza és Szóke Antal szereztek hervadhatatlan érdemeket.

Felülfizetések a péciai Vörös Keresztbálon. A „Vörös Kereszt” egyesület péciai fióka a hó 5-én Pécán, a Kaszinó helyiségeiben fényesen sikerült táncmulatságot rendezett. Felülfizetésekkel 13180 lej folyt be, amelyért az egyesület mondd köszönetet.

Az aradi rosiori ezred szombati bálja lesz a farsangi bál szezon egyik szenzációja. Aradváros összes szabó-műtermet lázas készülődéssel ontják a pompázó remekekkel, mert Aradváros urti társadalmának szép asszonyai és leányai kivétel nélkül fölvonulnak erre a ragyogónak ígérkező bál estélyre. Csillogó fényárban, ezerszemű selyemzuhatagban fog fürdeni a Központi szálló nagyterme szombaton, ahol Aradváros elitközönsége ad egymásnak találkozót. — A bál rendezősége ezúton kéri fel azokat az uricsaládokat, akik a bálra tévedésből, vagy a posta hibájából nem kaptak meghívót, azonban arra igényt tartanak, közöljék címüket lapunk szerkesztőségével, amely a meghívóra való igénybejelentéseket továbbítja a bál rendezőségének.

Deutsch és Thèmes álarcosbálja meg lesz tartva február 19-én a városligeti vendéglőben.

A református táncos-teast február hó 20-án délután 6 órai kezdettel a Központi szálló összes termeiben.

Bukott diákok meghiusult merénylete. Bécsből jelentik: A mödlingi technikai iparis-kola három növendéke rossz bizonyítvány miatt elhatározta, hogy dinamittal levegőbe röpíti az iskolát. A tervet idejében leleplezték és két diákot átadták a rendőrségnek, míg a harmadik főbelötte magát és azonnal meghalt.

Öngyilkosság kártyavesztés miatt. Az elmúlt napokban Aradon tartózkodott K. Gy. ismert enyedi kereskedő, aki részben rokonlátogatáson, részben inkasszós körúton volt Aradon. Az illető ugyanis egy év előtt megszüntette üzletét és azóta más cégeknek utazik. K. aradi tartózkodása alatt ismeretséget kötött néhány ismert kártyással, akik egy magánlakásba vitték és ott két nap alatt egész pénzét, 57.000 lejt elszedték tőle. K. még a szállodai számláját sem bírta kifizetni a Fehér Keresztben, hanem egy levelet adott, amelyben egyik aradi rokonát kérte fel, hogy egyenlítsse ki a számláját. K. Aradról Gyulafehérvárra utazott. Ott találkozott vele egy aradi líkórgyár utazója, akitől 1500 lejt kért kölcsön, azonban az utazó megtagadta a kért kölcsönt. K. aznap éjjel az alba-iuliai Dácia szállóban megmérgezte magát. Az öngyilkosságot idejében észrevették s a szerencsétlen embert kórházba szállították.

Állást kér egy volt gazdatiszt. Az aradvárosi kertészet ma egy új alkalmazottat szerződötetett le napszámos munkára. Az illetőt Nagy Ferencnek hívják, gazdasági akadémiát végzett, gazdatiszt volt báró Bánffy Dezső földbirtokán, a legutóbbi időkig a debreceni vadászzászlóalj tisztje volt, most napszámos Magyarországból nemrégiben kitelepítették, mert erdélyi illetőségű. Nagy Ferenc ma bentjárt szerkesztőségünkben; jobb, képzettségéhez méltóbb állást szeretne kapni.

Dühöngő ember az uccán. Ma délelőtt egy Dusan János nevű cipészsegéd zajos botrányt okozott Arad főterén, részeg állapotban. Dusan kocikat állított meg az uccán és a bentülőket inzultálta. Majd kiabálni kezdett és az elbűsítő rendőröket is ütlegelni kezdte. A dühöngő embert lefogták és a rendőrségre kísérték.

Kétszázalékos lesz a forgalmiadó.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) Az egyszázalékos forgalmi adó megváltoztatására vonatkozó tervezet elkészült. Eszerint az egyszázalékos forgalmi adó megszűnik és ezennel két százalékos fogynak helyette kirovnt a termelőkre, illetve az importőrökre. A termelők a termelés helyén, az importálók pedig a vámmal fizetik a két százalékos forgalmi adót. Az exportárukat, amelyeket az országból kivisznek, a határnál egyszázalékos forgalmi adóval fogják megróni. Arra vonatkozólag, hogy a kiskereskedők és kisiparosok hogyan fogják forgalmi adót fizetni, még nem történt döntés. Valószínűnek tartják, hogy a globális adó után félszázalékos fogynak kivetni rájuk. Az egyszázalékos exportilleték egészen új adó nem lesz, hogy a vámredukció következtében beállott bevételcsökkenés pótolható legyen. A gabonáért a termelők nem fizetnek forgalmi illetéket, hanem azt csak a malmok fogják fizetni a gyártott liszt után. Kedden tart ülést a legfelsőbb gazdasági tanács, hogy a tervezetet megvitassa.

Apolloban ma, Práter Mici, Nita Naldival

Az előadások 1/5, 6, 1/8 és 9 órákor kezdődnek.

KÖZGAZDASÁG.

20 milliós alaptőkéje lesz az Arad-csanádi gazdasági takarékpénztárnak

Három és félmillió a múlt évi nyereség. — Az intézet közgyűlése.

(Arad, február 4.) Vasárnap délelőtt 11 órákor tartotta meg az Arad-csanádi gazdasági takarékpénztár harmincenedik évi rendes közgyűlését a részvényesek nagy érdeklődése mellett. A távollevő Purgly László elnök helyett dr. Baross Lajos elnökölt a közgyűlésen, amelyen 42 részvényes jelent meg 5.047 drb. részvény képviselőtében. Az elnök a jegyzőkönyv vezetésére Kneffel Béla igazgatót, hitekesítésére pedig dr. Barabás Béla és dr. Széll Lajos részvényeseket kérte fel.

Ezután Földes Soma, az intézet vezérigazgatója felolvasta az igazgatóság jelentését az elmúlt üzleti év eseményeiről. Ebből kitért, hogy az intézet vezetősége, de elsősorban Földes vezérigazgató minden dicsőretet megérdemlő működést fejtett ki, mert a közgyűlés örömmel vette s vette is tudomásul, hogy az elmúlt év mostoha gazdasági viszonyainak és a mostani pénzügyi helyzetnek ellenére, úgy a betétek, mint a kihelyezések lényegesen emelkedtek s az intézet a múlt évben 3.481.924 lej nyereséget ért el. Ez lehetővé teszi, hogy részvényenként 22 százalékot, vagyis 220 lej osztalékot fizessen az intézet. Az évi jelentés kimerítően foglalkozott a gazdasági élet bajjaival és kiemelte, hogy a várva-várt javulás csak akkor következhetik be, ha a kormány rászánja magát a valuta stabilizálására. Fog-

lalkozott a jelentés az intézet peccai és zerindi fiókjának eredményes működésével is, amelyek sokban hozzájárultak ahhoz, hogy az Arad-csanádi gazdasági takarékpénztár ilyen szép eredménnyel zárta le az elmúlt üzleti évet. — Földes vezérigazgató ezután felolvasta a zárszámadásokat és a felügyelő bizottság jelentését, amiket a közgyűlés egyhanguan tudomásul vette. Elfogadta a közgyűlés az igazgatóságnak a nyereség felosztására vonatkozó javaslatát, amelyből kiemelhető az, hogy az intézet — az alapszabályszerű jutalékokon kívül — tartalékalapját 342.182 lejjel növelte, a nyugdíjalapra 100.000 lejt, jótékony célra pedig ugyancsak 100.000 lejt fordít.

Egyhangulag elhatározta továbbá a közgyűlés az alaptőkének 10 millió lejről 20 millió lejre való felemelését, melynek keresztülvitelével az igazgatóságot bizta meg. A nyugdíjszabályzatot is a mai életviszonyok tekintetbe vételével módosította a közgyűlés és megszüntette az eddigi korlátozásokat, amelyek tekintet nélkül a pénz vásárló képességére, szabták meg a nyugdíj maximumát.

Végül a felügyelő-bizottság tagjaivá újból egyhangulag az eddigi tagokat választották meg, a választmányt pedig kiegészítették. Új választmányi tagok lettek: báró Andrányi Lajos, Hegyi Albert, dr. Issekutz István és Lovag Zelensky János.

Zürichben 2.92.50, Párisban 14.25 a lej Zürichben utótdzsdén 2.93 a lej.

Helyi valutaárak. (Február hó 14.)

Külfetések: Berlin 42.60, Amsterdam 71.85, Newyork 178.75, London 870.50, Páris 7.09, Milánó 7.78, Prága 5.32, Budapest 31.37, Zágráb 3.16, Bécs 25.25, Zürich 34.50. — Áru: Márka 42.60, dollár 178, angol font 870, francia frank 7.09, olasz lira 7.70, cseh korona 5.30, pengő 31.50, dinár 3.10, osztrák schilling 25.25, svájci frank 34.50. — Pénz: Márka 41, dollár 176, angol font 840, francia frank 6.80, olasz lira 7.40, cseh korona 5.10, pengő 30.80, dinár 3, osztrák schilling 24.50, svájci frank 34. — Irányzat: ianya.

Zürichi tőzsdenyitás. (Február hó 14.)

Berlin 123.20, Amsterdam 208.10, Newyork 519.75, London 2522, Páris 20.42, Milánó 22.35, Prága 15.39.50, Budapest 90.90, Belgrád 9.13.50, Bucuresti 2.92.50, Varsó 58.10, Bécs 73.30.

Zürichi tőzsdézárhat. (Február hó 14.)

Berlin 123.20, Amsterdam 208.10, Newyork 519.87.50, London 2522, Páris 20.45, Milánó 22.25, Prága 15.39.50, Budapest 90.90, Belgrád 9.14, Bucuresti 2.92.50, Varsó 58.05, Bécs 73.30.

Bucuresti-i tőzsdézárhat. (Február hó 14.)

Devizák: Páris 7.68, Berlin 42.25, London 864, Newyork 177.25, Milánó 7.70, Zürich 34.20, Bécs 35.15, Prága 5.29. — Valuták: Napoleon 720, márka 42, léva 1.25, török lira 0.90, angol font 865, francia frank 7.05, svájci frank 34, olasz lira 7.40, drachma 2.10, dinár 3.15, dollár 177, lengyel zloty 20, osztrák schilling 25.50, pengő 30, cseh korona 5.40.

= Vámemelés Ausztriában. Bécsből jelentik: Néhány nap múlva kerül a nemzetgyűlés elé az új vámtarifa. Az új tarifa 4 aranykoronában állapítja meg a buza és rozs és 3 aranykoronában az árpa és zab vámját. A vágómarha vámját 100 kilogrammonkénti súlynál 12 aranykoronáról 15-re, a tenyészmarha vám-

ját 30, illetve 50 aranykoronáról 46, illetve 75 koronára emelik. A vaj 40 korona helyett 60 korona lesz. A tervezett vámemelések főleg Magyarországot érintik és csak másodsorban érdeklik Romániát.

= Román kézbe kerültek a bécsi Continental-szálloda részvényei. Bécsből jelentik: A bécsi Continental-szálloda rt. részvényállományában fontos változás állott be, amennyiben a harmincezer darab 450 ezer schilling értékű részvény majoritása román kezekbe került. A részvénytársaságban eddig érdekelt volt Reimann Rudolf bécsi bányagyáros, a Stern Testvérek-cég, valamint a Zivnostenka Banca. A részvénytársaság március 14-én tart közgyűlést, amelyen már a román érdeklődés megbízottjai vonulnak be a vállalat igazgatóságába.

= Magyarország bortermése 1926-ban. Budapestről jelentik: A statisztikai hivatal 110 község kivételével összeállította Magyarország 1926. évi bortermelését, mely összeállítás szerint a betelepített szőlőterület 385.000 kat. holdat tesz ki, melyből levonva a 110 községre eső 65.000 kat. holdat, az így mutatkozó 320.000 kat. holdon átlag 3 hl. bor termett, ami 960.000 hektoliteres termésnek felel meg. Ha ehhez hozzászámítjuk a hiányzó 65.000 kat. holdat, szintén 3 hektoliteres átlaggal, úgy az ország bortermése 1.155.500 hektoliteret tesz ki. A legnagyobb termés a Dunántulnon volt 4 hl.-es átlaggal, míg az Alföldnek két és fél, az északi dombos vidéknek nem egészen 2 hl. kat. holdankénti átlagtermése volt.

= Átszervezik a mezőgazdasági kamarákat. Bucurestiből jelentik: A földművelésügyi minisztérium elhatározta, hogy átszervezi a mezőgazdasági kamarákat. Erre vonatkozólag már értesítés érkezett az egyes vármegyei kamarákhoz és megküldték az átszervezésről szóló törvénytervezetet is, amelyhez mellékelt levélben kérték a kamarák állásfoglalását is az átszervezésre vonatkozólag. A törvénytervezet nem változtatja meg a kamarák ha-

táskorét és munkarendjét, csak a kamarák számának csökkentését akarja.

Véres autobusz-katasztrófia.

Hat súlyos, két könnyebb sérülés.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) Véres autószerencsétlenség történt tegnap délután Cernauti közelében. A Cernauti—Dorohoi között közlekedő autobusz 13 utasával a Ostrita község határában folydogáló Derebi patak hídján feffordult. A szerencsétlenséget a soffőr vigyázatlansága okozta, aki még a hidon sem mérsékelte az autobusz gyors menetét és így történt, hogy véletlenül éppen a hidon keletkezett kormányhiba következtében az autobusz teljes erővel nekivágódott a hid vaskorlátjának s mivel szerencsére a vaskorlát visszatartotta a lezuhanástól, feltordult. Az utasok közül hatan súlyos, ketten könnyebb sérüléseket szenvedtek. A vigyázatlan soffőrt letartóztatták.

Megnemesítik a pesti uccát.

Magyar belügyminiszteri rendelet a közérkölcsök megjavítására.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójától.) A magyar belügyminisztérium a közérkölcsök védelmének előmozdítása érdekében az összes alkantas hatóságokhoz körrendeletet intézett, amelyben szükségesnek mondja, hogy a magyar társadalmi élet külső megnyilvánulásaiiban egyesek magatartása mindenkor megfeleljen a jó erkölcs és a közlés követelményeinek és annak ellenőrzése a közbiztonsági szervek egyik legfontosabb feladata. Ez annál is jelentékenyebb, mivel ezáltal megóvni kívánják a fogékony természetű ifjúság lelki és erkölcsi épségét, ami pedig végeredményben nemzetvédelmi hivatás. Megállapítja a rendelet, hogy a közérkölcsök színvonalát Magyarországon, főleg a külföldről beszüremkedő káros befolyások alatt annyira lesüllyedt, hogy annak visszaemlékeése mulasztatlan kötelessége a rendőrhatalóságoknak.

Ezt a nem mindennapi feladatot ugyanakkor nem mindennapi módon akarja megoldani az új rendelet. Elsősorban a rendőrhatalóságok ezennel mindenmenny nyilvános színi, vagy egyéb előadást, mutatványt és mulatságot kötelesek az eddiginél fokozottabb mértékben ellenőrizni. Meg kell akadályozni a rendőrségnek az oly darabok, vagy számok előadását, amelyek akár tárgyuknál fogva, akár a szereplők magatartása miatt nyilvánvalóan a jóerkölcsökbe ütköznek. Ezt ezennel az ügyeletes rendőrtiszt fogja szakértelménél fogva megállapítani, valamint azt is, hogy a nyilvános mulatságokon a táncokat a józólést sértő módon táncolják-e, amely esetben a táncot azonnal megszünteti. Az új rendelet az utcáról sem feledkeznek meg és annak erkölcsi színvonalát is emelni óhajtja. Ép ezért tilos Magyarországon az uccán, villamoson és más a nagyközönség által megközelíthető helyen káromkodni, valamint olyan kifejezéseket használni, vagy mozdulatokat alkalmazni, amik mások józólését és erkölcsi érzését sérti. Nyilvános helyen tisztességes nőt ismerkedési célból, annak akarata ellenére megszólítani nem szabad. De nem lehet az uccán követni sem akarata ellen és neki tisztességtelen ajánlatot tenni. Szemérem, vagy józólést sértő sajtóterméket, képet, szobrot kiállítani, vagy árusítani tilos. Akki fentiek ellen vét, 15 napi fogházzal és 80 pengőig terjedhető pénzbírsággal büntethető. A rendelet a napokban életbelép Magyarországon.

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.
Cenzurat: Prefectura Judetului.

Apolloban ma, Práter Mici, Nita Naldival

Az előadások 1/5, 6, 1/8 és 9 órákor kezdődnek.

Jön! Ember a tűzben. Jön!

Erzsébet Mozgó

Ma d. u. 8 és este 9 órakor utóljára
Az élet nyomorultjai
 (Öngyilkosok).
 Főszerepben: Rod la Roque és Julia Faye.
 Holnaptól: **A megpofozott.**
 Leon Chanay (Nouradame-i törökök) főszereplővel
GÖSTA BERLING február 18-tól.

Mozi.

xx Bécs legragyogóbb részeit vetítjük az a hatalmas filmudonság, melyet Práter Miel el-
 mien vetít szerdaig az aradi Apolló. A bécsi práter
 esodaszo romantikájával emelkedik ki a cse-
 lokmén" ahol az amerikai hullámvadut magassá-
 gokba lendítő játékában összetalálkozik egy osz-
 trák báró a látékkert Micijével és hamar szerelemt
 támad közöttük. De a báró a szegény Miel őszinte
 szerelmét hamar eldobja magától, hogy egy vi-
 lághírű táncosnő démoni öleléseivel cserélje fel.
 Itt kezdődik a komoly tragédia, mely egy élet fá-
 dalmat teríti megtrádo színekkel élénk. A Práter
 Miel előadásai fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

xx Jön! „Ember a tűzben!”

* Az amerikai filmságerek közül magasan
 kiemelkedik az az iradalmi film, melyet „Kis lord”
 címen vetít az aradi Uránia mozgószínház. Burget
 híres és megváltó regénye nyomán készült a film,
 mely egy előkelő arisztokrata család és egy polgá-

Az aradi Urániában

BURNE híres regénye

KIS LORD.

Főszerepben:

MARRY PICKFORD.

Helyárak:

1. hely 10. Földszinti zsolya 20. Páholy ülés 30 L.

Az előadások 1/2 5, 6, 1/2 8 és 9-kor kezd.

A család életét vezet keresztül bennünket. Az elő-
 adások fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

Rádó-műsor.

Kedd, február 15. Wien: 20.05. Tárka est. — Graz: 20.05. A szerelomról (zene és szaváló-est). — Pozsony: 20. Hangverseny. 21.05. Népszereze. — Zágráb: 20.15. Wagner—Csajkovszki-est. — Milano: 20.45. Ope-
 ráelőadás. — Breslau: 16.30. Szórakoztató hangverseny. Prága: 20. Hangverseny. — London—Dunventry: 22.30. Katonazenekar. 23.30. Tánczene. — Leipzig: 20.15. Népsze-
 szerő zenekari hangverseny. — Stuttgart: 16.15. Hang-
 verseny. — Frankfurt a. M.: 16.30. Hangverseny. — Budapest: 9.30, 12. és 15. Hitek, Közgazdaság. 17.02. Az Opera zenekarának hangversenye. 18.20. Jogi elő-
 adás. 20.15. Hangverseny, utána jazz-band.

NYILTÉR.

E rovat alatt közölteték nem vállalunk felelősséget.

ABBAZIA

klimatikus gyógyhely

Fiume mellett Olaszország

Napsugaras tavasz az Adria partján.

Tavaszi évad: február—május

Fürdőszézon: május—október

60 elsőrangú szálloda, pensiók, szanatóriumok, fürdőzenekar. A nagyváros minden szórakozása. Tánc, sport stb.

Pensiókárak szobával együtt 50 Lirától kezdve:

Szállodák: Regina, Palace Bellevue Exelsior, Quarnero, Amalia, Eden, Quisisana, Continental, Strandhotel

40 Lirától kezdve:

Szálloda-penziók: Breiner, Bristol, Hotel Villa Jeanette, Atlantica, Esplanade, Europa vorm. Quitta, August Luise, Residence, Savoy, Metropole, Pension Lederer, Augusta (déli strand) Victor, Villa Dr. Landr, Villa Fabri, Hausner Miran Tauber (rituális) Salus, Zawojsky, Milano, San Marco, Nettuno, Villa Stern (rituális)

30 Lirától kezdve:

Pensiók: Schlosser, Plöbst, Riviera, Wruso, Jolanda, Lunacer, Venezia. Szanatóriumok: különböző árakkal Dr. Szegő szanató-
 riuma Neues Kurhaus, Dr. Lakatos, Kurhaus Pen-
 sion, Dr. Mahler, Kurhaus Adriatica, Dr. Hor-
 váth gyermek-üdülője (Flóra villa). 788

Societate Anonimă Română

pentru Intreprinderi Industriale și Financiar (Pankotai uradalom) erdőzemeinek vezetőségét Pankotáról

Aradra, Str. Eminescu (Deák Fe-
 renc-uca) No. 19. alá

helyezte át.

Özv. Eberlein-Eber Károlyné szül. Janko-
 vits Katalin úgy maga, mint gyermekei: Margit
 Ieri, Pendea Jánosné, Pista, Feri és Károly, vala-
 mint az alulírottak és fájdalomtól megtört szív-
 vel, de a Mindenható szentséges akaratában való
 megnyugvással tudatják, hogy a felejtethetlen jó
 gyermek, illetve testvér, unoka, sógor, unoka-
 testvér és főkön

Eberlein-Eber Ilona

postatisztviselőnk,

félyő évi február hó 13-án déli 1 órakor, re-
 ményteljes életének 22-ik évében, hosszas szen-
 vedés és a halotti szentségek áhítatos felvétele
 után visszaadta neves lelkét Teremtőjének.

Drága halottunk hült tetemét félyő évi feb-
 ruár hó 15-én délután 4 órakor fogjuk a Plata
 Luptei (Szent Péter-ér) 5. számú gyászházból,
 a román káth. anyaszentegyház szertartásai szerint
 történt beszentelés után, a helyben első temető-
 ben levő családi sírhelyben örökös nyugovó he-
 lyére elhelyezni.

Az engesztelő szent-miséldozat a boldogult
 lelki üdvéért félyő évi február hó 23-én délelőtt
 8 órakor fog a főlentelendő Minorita-nyák szent-
 egyházában az egk Urának bemutatattani.

Reményességünk sirba szállt, drága emléke lelet-
 hetetlen lesz mándörökké! 943

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik szeretett kislányunk

Ilonka

temetésén résztvettek, koporsójára virágot
 helyeztek, részvétük kifejezésével mély bá-
 natunkat enyhíteni igyekeztek, ezton mon-
 dunk hálás köszönetet.

Losonezy Géza
 és családja.

982

Ujdonság! Villany óra:

állandóan járó szerkezettel!
 a legmodernebb formákban: bankok,
 gyárak, szállodák, irodák, üzletek és laká-
 sok részére! : Kétféle német gyártmány!
 Pontosságra a legmegbízhatóbb! Évi áram-
 fogyasztás: 6 lej. Kaphatók és megrendelhetők:

Csáky-órásnál

Arad, Bul. Reg. Ferd.
 (a Lutheránus templommal szemben!)

Arad, Str. Marasesti (Kossuth-u.) 11.
 Arany koronák, fogak garantált arany árba
 350—400 lej. Fém koronák—fogak darabja
 100 lej. (Randolf, Vitoria, Kosmos anyag)

FOGASZAT!

Fehér fogak kautsehurra darabja
 50 lej. Foghuzás (injektiois érzévtelenítés-
 sel). 40 lej. — Vidékieknek megrendelések
 24 órán belül eszközöltetnek. 495

Frida D'MOUDJALLED
 vizsgázott fogászónő

Eladó

Strada Cornel Popescu 31—35.
 Arad alatti volt gyújtószinór-
 gyári terület épületekkel és lak-
 házakkal, egy 20 HP. Diesel-Deutz
 motor, transmissiók. Bővebbet:

Dörner János

Arad, Strada Ep. D. Radu No. 3. 10401

Írógépet

ujat,

megvételre keressünk

Ajánlatokat az Aradi Közlöny ki-
 adójába kérünk. 1610

Izletes, polgárianan készült ebéd,

(8 tál étel) 25 lejért, vacsora 20
 lejért. Abonások részére ebéd, va-
 csora hetenkint 300 lej, egy hóra
 1200 lej. Kétféle hegyaljai borok, fris-
 sen csapolt temesvári sör a 881

„Peremutató” vendéglőben

Arad, Bul. Reg. Ferdinand 39. (Boros B-tér)

Téglagyári-szén, gázkoksz,

ab saját raktár ORSOVA.

öntödei-koksz,

sziléziai-szén,

sziléziai-koksz,

kovács (kohó)-szén,

kovács (kohó)-koksz,

öntödei-nyersvas.

Alfréd Löwenbach & Co.

BUKAREST, Calea Victoriei No. 128.

Női kalapok

alakítása és készítése a
 legszebb kivitelben
 olcsón készülnek 791

B. Ruhm Ellánál

Arad, Str. Mártaesi 4. (Kossuth-uca)

A város központjában emeletes bérház

nagy bérjövdelemmel, feltűnő olcsó áron
 eladó. — Megbizott:

Györfly „Mures” irodája Str. Unirel

Fűzelék- és virágmagvakat

Fűmagot
 Spárgagyökereket
 Diszróssákat

mindennemű növényeket és gumákat
 olismert elsőrendű minőségben szállít.

MÜHLE ÁRPÁD

kertészeti telephely
 TIMISOARA.

Arjogyzék ingyen és bérmentve.

Vendéglős-bál február 16-án (szerdán) a „Fehér Kereszt”-ben.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetések díját szavalat szerint számítjuk. — Minden szó hirdetési ára hétköznap 4 lej — báni, vasárnap 5 lej. — Vasárnap, ünnepnap 8 lej, illetve 10 lej. — A vasárnap, ünnepnap kiadást aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. n. 6 óráig vesszük fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40 lej, vasárnap 50 lej. A kiadóhivatalt fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetést szöveget, amelyik tartalmánál fogva érdekteljes alakjában nem közölhető, azt minden egyes esetben megváltoztassa. Helyre helyesítés. * * * * * Hirdetéseket telefon útján is feladhatók, telefon szám: 151. * * * * *

Levelezés.

Sajtkészítők figyelmébe!
A legkiválóbb sajt a **schweizi tejoltóval** készül. Hatásos nem romlandó készítmény. **Egger & Co. R.-T. vegyészeti gyár Cluj.** 6966

Alkalmazás.

BUCURESTI ROMÁN LEÁNY gyermekek, vagy öreg házaspár illetve magános hölgy mellé, esetleg jobb házhoz szobaleánynak ajánkozik. — Címeket „Azonnal” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kér. 940

KITÜNŐ EXISZTENCIÁT nyújt egy nagy intézet komoly ügynököknek, akik magánfeleket látogatnak. — Ajánlatok: „Konkurenczlos” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kéretnek. 827

GYERMEKGONDOZÓNÓ 1 éves gyermekekhez felvétetik. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 936

MELLÉKCIKKEKET kaphat, ki egész Erdélyt utazza. Novum, Hattér. 931

Lakás.

HÁZASULANDÓK FIGYELMÉBE! Egy 4 szobás, parkettás lakás 3 bejárattal berendezéssel és konyha, teljes felszereléssel, együtt azonnal eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 883

Egy nagy uccai szoba, előszoba, konyha kiadó. Arad, Str. Cornel Popescu (Edelspacher) 28. 938

KÜLÖNBEJÁRATU, csinosan butorított tiszta szoba, konyha és fürdőszoba használatra kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 937

ÖTSZOBÁS modern magánház azonnal kiadó. Mosóti-telep, Str. Ivreanu 54. 935

Vétel és eladás.

VESZEK könyvtárakat, hangjegyeket, festményeket és hegedűket. Korpei Izsó könyvkereskedése. 7107

SÖRKIMÉRO szekrény megvételre kerestetik. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 939

UTAZÓBORONDOK, különféle szőnyegek, gyönyörű Stingl-zongora, intarziás szalon, Biedermayer szalon, harisnyakötőgép, kézimángorló, háló, uriszoba, leányzóba, szalon, konyhaberendezések, kredenck, szekrények, trimó, szalonszekrény, ebédlő székek, asztalok, villanylámpák, festmények, hór és szalon fotelok, antik varróasztalkák, 24 szépméyes damaszt abrosz, kávé damaszt garnitúrák, teás és moka csészék, férfi öltönyök, női bundák, vitrintárgyak, plüsch terítők, zongora terítő stb. eladók. Salgóné, Arad, Str. Consistoriului 12. (Batthány-u.) I. em. több. 1000

EREDETI magánjáró 15 éves nagy 8 HP. cséplő teljes felszereléssel eladó. Cím Grosán Tódor, Macea. 898

ZONGORA, keresztthuros, fekete, jutányos áron eladó. Arad, Str. Alexandru Gavra 22. 904

BUTORLERAKATBAN legolcsóbb árban kaphatók: ebédlők, hálószobák. Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 3 és Str. Moise Nicoara (Petőfi-u.) 9. 981

KÜLÖNFÉLE butorok elköltözés miatt eladók. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 900

Akar Ön olcsón vásárolni?

vasznat, siffont, damasztot és mindenféle menyasszonyi kelenyget, úgy keressze tel

RIPPNER és BENKÓ

Arad, Str. Eminescu. (Deák Ferenc-uccal) divatteruházát.

Oriási választék selymek és divatszövetekben.

Apám! Vigyázz!

Iskola szövet méterenként Lej 460. —
Iskola szövet prima-prima Lej 560. —

MUZSAY-nál

ARAD, színházzal szemben.

SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ

pentru Intreprinderi Industriale și Financiare (Pankoiái Üradalom) Arad, Strada Eminescu (Deák Ferenc-ucca) 19. szám, I. emelet. Telefon 312, 610.

Prompt szállításra ajánl Aradhegyaljai villamos vasuton: I. a bükk, cser, tölgy és gyertyán tűzifát, 7 sukkos szállókarót, kerítésesziropot és a keményfaszakmába vágó összes anyagokat

Ausztriában élő magyaroknak! 7 szó BAUER a szerencse fia

osztálysorsjeggyel szerencsével játszanak. Rendeljen ezért még ma zárt borítókban egy III. osztályú vétel sorsjegyet — (Huzás már február 22-24.) Albert BAUER Wien, IV., Favoriten Strasse 4.

Minden rendelést azonnal végrehajtnak	Egy osztálysorsjeggyel nyerhet Ön	A III. osztályú vételsorsjegy árai:
Fizetés a sorsjegy vétele után.	750.000 Schillinget!	Egész sorsjegy S 96.—
A huzás után felkérés nélkül küldjük a nyeremény jegyzékét.	100.000 sorsjegy 50.000 nyeremény	Fél sorsjegy S 48.—
	Ossznyeremény érték 10.640.000 Schilling.	Negyed sorsjegy S 24.—
		Nyolcad sorsjegy S 12.—

Radio készülékek és alkatrészek

Audion csövek és hangosan beszélők legolcsóbban Varga és Rosenfeld Radio és villanyfelszerelési vállalatnál Arad, Bul. Reg. Maria 12. : Telefon: 808.

Üzletek.

MAGTAR, raktár és üzlethelyiség. Arad, Strada Muresan (Nádor-ucca) kiadók. Bövebbet Str. Eminescu 5. 913

KAVÉHAZ vagy **ÉTTEREM** és depót berendezve átadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 929

ÜZLETHELYISÉG kitünő helyen szabónak, bádognak, cipésznek havi czer lejért szobával együtt kiadó. Str. Rásboeni (Anaffy-u.) 1. 942

Innatlan.

ELADÓ az állatvásártérre vezető utvonalon üzletes sarokház, azonnal átvehető ital- és trafikjoggal rendelkező fűszerüzlettel és lakással 340.000 lej készpénzzel átvehető. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 941

VIDÉKEN ház, jömenetelű korcsmával, fűtőn, jömmelkül, teljes berendezéssel, billiárd terem, tekopályával eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 930

BRAUN GUSZTAV tégla-gyára

Arad, ajánl azonnali szállításra: 1.000.000 falazó gépteljesítést saját iparvágányon wagonba rakva : Kisebbségekben is kapható. Telefon: 171. és 185. 924

HAJEK ANTAL

utóda, Arad

e heti árjegyzékének kivonata:

- 6 személyes étkező-készlet, fehér ... 700 lej
- II. rendű étkezőkészlet, virágos ... 1000 lej
- I. rendű étkezőkészlet, virágos ... 1200 lej

Rosenthal-szervizeknél 20%-engedmény!

Friss dunai hal

érkezett (ponty, harcsa és sühő) ROSENBACH-hoz Arad, F. Plevnei 5. (Zsidótemplom épületben.)

Rendes foglalkozása mellett havonta több ezer lej mellékkeresethez juthat, elsőrendű olcsó iparcikk eladása útján. 2000 lej kaució szükséges a minták biztosítására. Jelentkezéseket kérünk az ország minden részéből. Könnyű mellékfoglalkozás jellege alatt Rudolf Mosse címére Clujra küldeni. 923

Arad, Strada I. Russu Sirianu (Aulich L.-u) N. a szám

szép emeletes ház elfoglalható 5 szobás, fürdőszobás lakással kedvező feltételek mellett eladó. 16022 Bövebbet ugyanott a földszinten.

Egy ujonnan készült teljesen modern

diófa nagy ebédlő eladó. 19400

Cím: Rudolf Mosse hirdetőben.